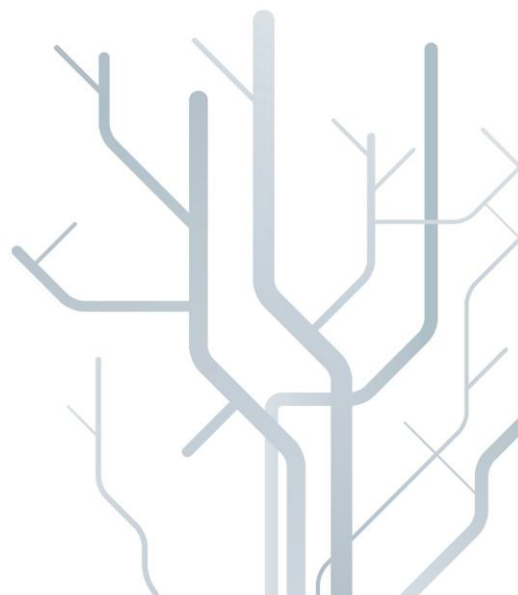

Rapport og planer (2011-2012)

for Universitetet i Tromsø

1.3.2012

Ref. 2012/633

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Rapport 2011.....	5
2.1 Rapport for virksomheten i 2011.....	5
2.2 Øvrig rapportering.....	23
2.3 Felles føringer.....	30
3. Planer for 2013.....	31
3.1 Planer for virksomheten 2013.....	36
3.2 Plan for tildelt bevilgning.....	47

1. Innledning

Universitetet i Tromsø (UiT) er et breddeuniversitet som tilbyr både tradisjonelle universitetsutdanninger og profesjonsutdanninger. UiT er en forskningsinstitusjon, der det forskes i et bredt spekter av fagområder. UiT er også en institusjon som satser på faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Vår visjon er:

Vi skal skape et nasjonalt og internasjonalt kraftsenter for kompetanse, vekst og nyskaping i nordområdene.

Kunnskapsmotor i landsdelen. UiT skal være en pådriver og en ressurs for den videre velferdsutviklingen i Nord-Norge. Universitetet skal bli en tydeligere regional aktør og samarbeidspartner for offentlig og privat arbeidsliv. Universitetet skal ta et særlig ansvar for å utdanne kandidater med gode og relevante kvalifikasjoner til sentrale yrker innenfor velferdssamfunnet, som helse, omsorg, kultur og utdanning. Samtidig krever innovasjon og verdiskaping i næringslivet godt kvalifiserte kandidater på områder som naturvitenskap, teknologi og økonomi. Utviklingsarbeidet innenfor disse områdene skal foregå i et nært samarbeid med næringslivet, kunst- og kulturlivet, offentlig sektor og samfunnet for øvrig. Universitetet er opptatt av å utvikle den totale forsknings- og utdanningsvirksomheten i Nord-Norge, og skal aktivt søke gode og effektive løsninger for samhandling og arbeidsdeling med de øvrige forsknings- og utdanningsinstitusjonene i landsdelen.

Sentral i nasjonens nordområdesatsing. Kompetanse er den sentrale innsatsfaktoren i utviklingen av nordområdene. Den store nasjonale satsingen og langsiktige utviklingen i nordområdene utfordrer Universitetet i Tromsø til å bygge opp og videreutvikle sterke forskningsmiljøer og undervisningstilbud innenfor en rekke områder. Universitetet skal engasjere seg i forvaltningen av både marine ressurser, fossile og fornybare energikilder, urfolks kultur og rettigheter og de øvrige kulturene i nordområdene. Universitetets innsats i nordområdene skal være preget av en høy etisk bevissthet om helse, miljø, klima, kultur og gode levekår for alle som bor i nord. Universitetet skal dele kunnskap med allmennheten gjennom å drive og utforske nye former for allmennrettet forskningsformidling.

En internasjonal ressurs på våre spesialområder. UiT skal være internasjonalt orientert. Vårt internasjonale engasjement skal være basert på kunnskap, respekt og forståelse. De komparative fortrinn som er opparbeidet gjennom særlig sterke fagmiljøer og geografisk beliggenhet, skal utnyttes og forsterkes. På disse fagfeltene skal universitetet konkurrere om forskningsmidler både nasjonalt og internasjonalt. Universitetet skal bidra til internasjonalt freds- og solidaritetsarbeid ved å ta initiativ til å styrke forsknings- og utdanningsmiljøer i utviklingsland.

Styrets vurdering av eget arbeid

UiT vedtok våren 2008 ny styringsmodell med delt ledelse på institusjonsnivå, med valgt rektor og tilsatt universitetsdirektør, og enhetlig ledelse på fakultets- og instituttnivå med tilsatte dekaner og instituttledere. Fakultetsstyrene har eksterne styreledere. Universitetsstyrets sammensetning følger normalordningen, og består av 11 medlemmer fordelt på fire eksterne medlemmer, to representanter for de fast vitenskapelig tilsatte, én representant for de midlertidig vitenskapelig tilsatte, én representant for det teknisk-administrative personalet og to studentrepresentanter. UiT har to prorektorer som begge har møte og talerett i styret, men ikke stemmerett. Nytt universitetsstyre startet sitt arbeid 1.1.2009.

Styrets strategiske arbeid

Styret hadde i 2011 i alt seks møter og ett styreseminar. Det er lagt fram 50 saker til vedtak. Styret har i de aller fleste saker kommet fram til enstemmige vedtak, og arbeider godt sammen som kollegialt organ som også har rom for å diskutere uenigheter.

Noen viktige saker i 2011 har vært:

- Kriterier og prosedyrer for opprettelse av nye forskerskoler
- Organisering av CASTLE (SFF) etter prosjektperioden

- Bygg og eiendomssaker
- Gjennomgang av studieprogramporteføljen

Selv om styret ikke har behandlet vedtakssaker om SAK og samfunnskontrakt i 2011 har dette vært et sentralt tema for styret. I mai ble det avholdt styreseminar, utvidet med eksterne styreledere, dekaner og fakultetsdirektører, der dette var tema. Det var invitert sentrale eksterne innledere til diskusjonene om universitetets arbeid med SAK og samfunnskontrakt. Universitetets ledelse har i forståelse med styret drevet prosessene i samarbeid med landsdelens læresteder.

Universitetsstyret ser med tilfredshet på at satsingen på likestilling gir gode resultater. UiT har nå landets høyeste andel kvinner i toppstillinger og UiTs strategiske målsetninger på denne delen av likestillingsområdet er i ferd med å bli realisert. Det er tilfredsstillende at UiT får nasjonal og internasjonal oppmerksomhet for sitt likestillingsarbeid.

Problemstillingene rundt midlertidighet er diskutert i styret. Styret ser problemstillingene for UiTs andel midlertidig tilsatte og vil følge dette opp fremover.

Mål og resultatstyring

UiT har en strategiplan for 2009 – 2013. Denne er i hovedsak bygget opp i tråd med KD sine sektormål, og omfatter følgende tema: Forskning og utviklingsvirksomheten, utdanningsvirksomheten, formidling og profilering, mennesker i organisasjonen og infrastruktur. Ny målstruktur i sektoren fra 2012 har resultert i en nærmere harmonisering mellom KD sin målstruktur og UiTs strategiplan. Den nye målstrukturen er behandlet i universitetsstyret, og ligger til grunn for planer 2012.

UiT har en særlig oppfølging av utdanningsvirksomheten og forskningsvirksomheten gjennom egen rapportering til styret på disse områdene. Både utdanningsmeldingen og forskningsmeldingen vurderer særskilte risiko og utfordringer, som munner ut i styringssignaler til fakultetene. Disse meldingene legger også premisser for universitetets strategiske satsinger i budsjettbehandlingen. Universitetets ledelse vurderer å innføre en egen melding for personal/organisasjon/økonomi for å legge til rette for en helhetlig intern virksomhetsrapportering til styret.

UiT endrer fra 2012 sin virksomhetsstyring. Den viktigste endringen er budsjettildeling i juni, slik at budsjettenhetene kan utarbeide sine budsjett og årsplaner med kjent budsjettamme.

System for vurdering av risiko

Risikostyring er en del av arbeidet med mål- og resultatstyring ved UiT. I arbeidet med plandokumentet (rapport og planer) gjøres det risikovurderinger med utgangspunkt i strategiplan, virksomhetsmål og sektormål. I den nye virksomhetsstyringen som innføres i 2012, blir risikovurderingen en del av malene for årsplaner for alle budsjettenheter. Mål- og resultatstyringen vil gjennom dette få en bedre forankring i hele organisasjonen enn tidligere.

Tilbakemeldinger fra etatsstyringsmøte

De fleste forhold som ble berørt i etatsstyringsmøtet ligger til grunn for universitetets egne strategier og virksomhetsplaner. Styret peker særlig på at studentrekruttering, studieprogramportefølje, forskningsproduksjon og bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BoA) er sentrale tema i utdanningsmeldingen og forskningsmeldingen. UiT har i hele 2011 jobbet aktivt med SAK-prosjekter og samfunnskontrakt. Også problemstillingene rundt midlertidighet jobbes det aktivt med, og universitetet vil kunne rapportere et omfattende arbeid med dette i 2012.

2. Rapport 2011

Med utgangspunkt i Planer 2011 avlegger UiT sin rapport for virksomheten i 2011. Rapporteringen følger samme struktur som plandokumentet, og vurderer prioriterte tiltak og fokusområder som var resultat av risikovurderingene for 2011. De kravene som KD har formulert i sin mal for Rapport 2011 er besvart, men strukturen følger UiT sin struktur for virksomhetsstyringen.

2.1 Rapport for virksomheten i 2011

Sektormål 1: Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Virksomhetsmål 1.1: Universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater som har høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Virksomhetsmål 1.2: Universiteter og høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Virksomhetsmål 1.3: Universiteter og høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet.

Hovedmål UiT: Universitetet i Tromsø skal ha gode og relevante utdanningstilbud basert på forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Universitetet skal opprettholde bredde og mangfold i sitt samlede utdanningstilbud

Som risikovurderingene for 2011 peker på er et sentralt forhold for UiT å etablere en god balanse mellom rekruttering av studenter og studietilbud. I bunnen for godt rekrutteringsarbeid ligger attraktive studietilbud drevet av gode fagmiljø med internasjonale relasjoner.

Studieprogramporteføljen, rekruttering og frafall

Studieprogramporteføljen

Universitetet i Tromsø hadde en omfattende gjennomgang av studieprogramporteføljen i 2010 og 2011. Et resultat av prosessen var at universitetsstyret la ned to erfaringsbaserte mastergradsprogram, folkehelsevitenskap (engelskspråklig) og barn og unges psykiske helse, samt årsstudiet i medisinske fag. UiT planlegger å opprette et nytt studietilbud på 50 studiepoeng innenfor helsevitenskap som skal erstatte årsstudiet. Videre ble et nytt bachelorgradsprogram i farmasi/reseptar og et toårig mastergradsprogram i farmasi opprettet. Som en følge av dette vil dagens femårige integrerte mastergradsprogram i farmasi etter hvert bli faset ut. Årsstudiene i allmenn språkvitenskap og antikkens kultur samt studieretninger i lingvistikk, finsk, fransk, tysk og allmenn litteraturvitenskap ble også lagt ned. Disse studieretningene har inngått i et eller flere program både på bachelor- og masternivå samt i lektorutdanningen i språk og samfunnsfag. Bachelorprogrammet i datasikkerhet og studieretningen datasikkerhet i det engelskspråklige mastergradsprogrammet i matematikk ble lagt ned i samme styresak. Høsten 2011 opprettet universitetsstyret et nytt bachelorgradsprogram i matematikk og finans med oppstart høsten 2012 samt en toårig engelskspråklig master i matematikk og finans med oppstart høsten 2013. UiT satser på å videreutvikle studieprogramporteføljen i årene som kommer, hvor fokus på balansen mellom rekruttering og studietilbud fortsatt vil være sentralt. Det er krevende å balansere rollen som et breddeuniversitet med et ansvar regionalt og nasjonalt og rekrutteringsmessige bærekraftige studietilbud. Universitetsstyret har derfor vedtatt prinsipper og arbeidsform ved

oppretting av nye studieprogram. Styret skal i vårsemesteret 2012 vedta en prioriteringsplan for større satsninger på nye utdannings- og forskningsfelt.

SAK og samfunnskontrakt

Samtidig som UiT vurderer sin egen portefølje foregår prosessene innenfor SAK og samfunnskontrakt. SAK-prosjektene fungerer etter intensjonen, og flere samarbeid er etablert og under utvikling. UiT vurderer hele tiden sin studieportefølje med utgangspunkt i andre etablerte tilbud i landsdelen, og søker komplementaritet og samarbeid.

UiT har ved utgangen av 2011 følgende SAK-prosjekter under arbeid:

- Erfaringsbasert MBA i strategisk ledelse (UiT, HiF og HiH)
- Master i økonomi og administrasjon (UiT, HiF og HiH)
- Samarbeid om bachelor og master i idrett (UiT, HiH)
- Felles master i barnevern (UiT, HiF, HiH)
- Mastergrad innen helsefag (UiT, HiF og HiH)
- Lærerutdanning i Harstad (UiT, HiF og HiH)
- Førskolelærerutdanning (UiT, HiF)
- Små språkfag (UiT, HiF og HiH)
- Håndtering av hverandres studenter på campus (UiT, HiF og HiH)
- RDA prosjekt: Felles rekrutteringstiltak for HiH, HiF og UiT

Samfunnskontrakt fokuserer i utgangspunktet på "den totale studieporteføljen" i landsdelen. Dette arbeidet er ved utgangen av 2011 ikke kommet langt nok til å vurdere hvordan dette arbeidet vil ha innflytelse på UiTs studieprogramportefølje.

Rekruttering

Enkelte profesjonsutdanninger rekrutterer meget godt, mens andre utdanninger har ledig kapasitet. UiT hadde en liten økning i antall kvalifiserte førsteprioritetssøkere på 3,6 % fra 2010 til 2011. Antall studier som lyses ut via Samordna opptak (SO) varierer fra år til år. I 2011 lyste UiT ut 81 studieprogram via SO, dvs. 13 flere program sammenlignet med 2010. Økningen skyldes et nyopprettet bachelorprogram i drama og teater samt at årsstudiene ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning ble utlyst med opptak både i høst- og vårsemesteret. Høsten 2011 sendte UiT ut 3171 tilbud om studieplasser til 2472 budsjetterte studieplasser i hovedopptaket. Dette er 26 flere tilbud sammenlignet med 2010, noe som tilsvarer en minimal økning på 0,8 %. Når det gjelder antall studiesøkere som har møtt opp, har vi en økning på 3,4 % sammenlignet med 2010. I tillegg til å lyse ut studier via Samordna opptak tar UiT hvert år opp en rekke studenter via lokalt opptak. Det ble sendt ut 2963 tilbud om studieplasser via lokalt opptak, en nedgang på 5,7 % sammenlignet med 2010. Vi har en nedgang på 13,3 % på de 2-årige og de erfaringsbaserte mastergradsprogrammene til tross av for at vi har lyst ut flere mastergradsprogram sammenlignet med 2010. UiT opplever også i 2011 en økning i antall utsendte tilbud til fleksible og nettbaserte emner, noe som er gledelig da dette er et satsningsområde for UiT.

Av de 2963 tilbudene som ble sendt ut via lokalt opptak, er 2215 søkere registrert som møtt. Til sammenligning sendte UiT ut 4076 tilbud via Samordna opptak. Her er 2281 søkere registrert som møtt. Dette viser at universitetets lokale opptak utgjør nesten halvparten av det totale studentgrunnlaget.

Sett i forhold til de strategiske målsetningene som er satt for strategiperioden er UiT i rute. Volummål om 3200 primærsøkere innen 2013 ble nådd allerede i 2009. Det bør vurderes å sette mer ambisiøse mål tatt i betraktning at dette målet ble nådd såpass tidlig i perioden. utfordringene ligger nå først og fremst i frafallet i opptaksprosessen og å styrke rekrutteringen til studieprogram med ledig kapasitet. Den demografiske utviklingen i Nord- Norge tilsier også at innsatsen for å rekruttere studenter fra Sør-Norge og internasjonalt må styrkes.

Frafall

UiT har ikke særskilte utfordringer knyttet til frafall fra utdanningene sammenliknet med de andre universitetene i Norge. Gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan og studiepoeng per

heltidsekvivalent ligger på nasjonalt snitt. Imidlertid tilsier UiTs studieportefølje med stort innslag av profesjonsutdanninger (67,8 %) at studiepoeng per heltidsekvivalent bør være høyere enn ved de andre breddeuniversitetene. UiT er følgelig ikke tilfreds med frafallet i utdanningene, og anser dette som et viktig område å jobbe med. UiT arrangerte seminaret "Sats på utvikling av studiene!" i desember 2011. Seminaret er en oppfølging av tiltak nedfelt i utdanningsmeldingen for studieåret 2009/2010. På dette seminaret ble forskning på frafall og et utvalg prisbelønte utviklingsprosjekter fra Universitetet i Oslo, Høgskolen i Buskerud og Universitetet i Tromsø presentert. For å motvirke frafall har alle fakultetene satt i gang ulike tiltak av faglige og sosial karakter. På denne måten ønsker fakultetene å styrke tilknytningen studentene har til eget kull, og derigjennom motvirke mulig frafall fra studieprogrammet. NIFU går langt i å si at frafall er utenfor institusjonenes kontroll, og at det er lite hvert enkelt lærested kan gjøre med dette. Arbeidet med å hindre frafall vurderes som viktig ved UiT, og det vil i 2012 bli satt i gang ulike tiltak for å redusere frafallet.

Fleksible utdanninger

UiT har som strategisk ambisjon å bli ledende innen fleksible utdanninger. Prosjektet "Best på fleksibel utdanning" ble igangsatt i 2011, og tildeler 3 mill. per år i prosjektperioden fram til 2014 for å stimulere til økt aktivitet innen fleksible utdanninger. UiT vurderer også organisering og utvikling av støttesystemene for fleksible utdanninger. UiT er også deltaker i det nasjonale eCampusprogrammet. Prosessene rundt samfunnskontrakt har identifisert fleksible utdanninger som et strategisk fellesområde for alle universitetene og høgskolene i landsdelen, og UiT ønsker å jobbe tett sammen med de andre lærestedene med dette. RHU har blant annet nedsatt en felles IKT-arbeidsgruppe som del av eCampus sin satsing i Nord-Norge. To samarbeidsprosjekter innenfor rammen av samfunnskontrakt er lansert og vil bli videreutviklet i 2012.

Aktivitetskravene

Aktivitetskravene forstås som "produksjonskrav" for første studieår i de aktuelle studieprogrammene. Tabellen nedenfor viser i hvilken grad UiTs helseutdanninger innfridde aktivitetskravene i studieåret 2010/2011. Tallene inkluderer ikke forsinkede studenter som tar første studieår på nytt eller studenter på andre studieår som har såkalte "hengeemner" fra første studieår.

Oppfylld av aktivitetskrav for studieåret 2010/2011

Utdanning	Krav i 60 stp.-enheter	Avlagte 60 stp.-enheter i 2010-2011	<i>Antall møtt høst-2011</i>	<i>Antall reg på kullet per 20.2.2012</i>
Medisin	89	79	109	99
ABIOK ¹	65	44	104 ²	85
Farmasi	24	22 ³	34	36
Odontologi	40	28	51	51
Psykologi	32	32	35	34
Tannpleie	13	12	15	16
Sykepleie (fulltid)			100	103
Sykepleie desentral/deltid ⁴	145	83	58	60
Fysioterapi	22	31	28	28
Ergoterapi	24	20	30	29
Radiograf	30	15	32	30

¹ Videreutdanning i anestesi-, barne-, intensiv-, kreft- og operasjonssykepleie.

² Tallene i de to siste kolonner gjelder opptak vår 2011 og antall registrerte studenter på dette kullet.

³ En andel av studentene har fått innpasset emner på første studieår, og har dermed tatt andre emner enn de som er i studieplanen. Dersom man bare tar med de emnene som er med i studieplanen, slik vi har gjort med de andre programmene, blir tallet 16.

⁴ Aktivitetskravet for sykepleie er samlet for fulltid og desentralisert/deltid. Tallene i de to siste kolonner gjelder opptak vår 2011 til desentralisert/deltid og antall registrerte studenter på dette kullet.

Bioingeniør	21	12	28	27
Jordmor	25	13	21	24

Kilde: Felles Studentsystem (FS) og tildelingsbrev 2010

Ovenstående tabell viser at de fleste utdanningene ikke oppfylte aktivitetskravene i studieåret 2010/2011, og avvikene er betydelige for noen av studiene til tross for at flere av programmene rekrutterer godt. Det helsevitenskapelige fakultet har ved opptaket høsten 2011 tatt særlig grep på medisin og odontologi ved å ta opp flere studenter enn antall studieplasser ("overbooking"). Flere av de øvrige studieprogrammene har også hatt god utvikling med hensyn til rekruttering. Dette vil gi resultater for oppfylting av aktivitetskravene for innværende studieår. For de studier der det er tilstrekkelig mange søkere for å fylle studieplassene, vil UiT analysere de siste års opptakstall for å kunne vurdere overbooking slik at aktivitetskravene kan oppfylles for studieåret 2012/2013.

Vedr. bachelor i sykepleie

UiT fikk i 2009 tildelt 35 nye studieplasser øremerket sykepleie. Fordelingen mellom fulltid og deltid er ikke spesifisert. Ved tildelingen av nye studieplasser innen sykepleie er det utfordringer knyttet til tilgangen på praksisplasser. Opptaket ble fra høsten 2009 økt fra 110 til 145 studenter gjennom oppretting av et deltidsstudium i Tromsø. Fra 2010 ble denne økningen permanent, og opptaket måtte fordeles på fulltid og deltid.

Tabell 2: Antall tilbud om opptak og antall møtt siste 3 år på sykepleie full tid sammenlignet med avlagte/krav 60 stp.-enheter totalt for fulltid og desentralisert/deltid

Utdanning/kull	Antall tilbud	Antall møtt	Avlagte 60 stp.-enheter	Krav i 60 stp.-enheter
Sykepleie -11	132	100	Ikke fullført enda	145
Sykepleie -10	118	89	83	145
Sykepleie -09	111	89	79	110

Kilde: Felles Studentsystem (FS), Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) og Samordna opptak

Tabellen viser at det har vært gitt for få tilbud til å kunne nå aktivitetskravene på sykepleie.

Ved beregningene av kapasitet i forhold til aktivitetskrav må det tas hensyn til frafall, forsinkelser, permisjoner, ikke beståtte eksamener med mer. En analyse av de siste års opptakstall for sykepleie viser at det bør gis ca. 25-35 % flere tilbud i forhold til det antall studenter det er ønskelig skal møte opp ved studiestart på sykepleie fulltid og ca. 40-55 % flere tilbud på sykepleie desentralisert/deltid. I tillegg må det tas hensyn til et visst forventet frafall i løpet av første studieår. En problemstilling som kan gjøre det vanskelig å gjennomføre en såpass stor økning i antall studenter umiddelbart er hvorvidt det er mulig å skaffe tilstrekkelig antall praksisplasser.

Internasjonalisering

I 2011 var hovedmålet å få til bedre balanse mellom inn- og utreisende studenter samt å bedre innholdet i utvekslingsoppleggene for å gi studentene større forutsigbarhet og kvalitet. Det viktigste elementet i dette arbeidet er større involvering fra fagansatte ved partnerinstitusjonene. Planlagte tiltak var å øke innslag av engelskspråklige emner i de norskspråklige studieprogrammene, å arbeide for at alle studieprogram skulle ha både inn- og utreisende studenter, å arbeide for at inn- og utreisende utveksling i større grad skjer på samme avtaler og å redusere ressursbruken i søknads- og opptaksbehandlingen.

I 2011 hadde den totale mobiliteten en ubetydelig økning fra 2010. Avstanden mellom antallet ut- og innreisende var 1:3, og økte dermed fra året før. Det ble tatt flere grep for å redusere ressursbruken i søknads- og opptaksbehandling, og UiT bidro også i nasjonal sammenheng for et framtidig felles silingssystem for vurdering av søkere med utenlandsk utdanningsbakgrunn til mastergradsprogram.

Kvalitet i utdanningene

Kvalitetssikringssystem

Kvalitetssikring av utdanning er knyttet til en rekke faktorer som direkte eller indirekte påvirker studentenes læring og læringsituasjon. Kvalitetssystemet for utdanningsvirksomheten ved UiT beskriver ordninger som skal bidra til at studietilbudene holder et høyt nasjonalt og internasjonalt nivå. Sentralt i dette er arbeidet med studienes faglige innhold og utviklingen av lærings- og vurderingsformer tilpasset studienes læringsmål. Kvalitetssikringssystemet vil bli evaluert av NOKUT i 2012, og denne evalueringen vil danne et viktig utgangspunkt for UiTs videre utvikling av kvalitetssikringsarbeidet.

UiTs kvalitetssystem beskriver hvilke prosesser og elementer som skal gjennomføres på de ulike nivåene i organisasjonen for å sikre at Nokuts krav til innhenting av informasjon, analyse og iverksetting av tiltak ivaretas. Rapportene fra underliggende enheter sammenfattes i den årlige utdanningsmeldingen som er universitetets tilstandsrapport for utdanningsvirksomheten. I denne inngår analyser av sentrale områder og hvilke tiltak som må iverksettes på bakgrunn av situasjonsbeskrivelsen. Fakultetenes rapporter og analyser er sentrale for at det skal bli mulig å gi en overordnet beskrivelse av suksess- og problemområder for universitetets utdanningsvirksomhet.

Fakultetene har organisert arbeidet med kvalitetssikring og utvikling av studiene ulikt. Det gjøres mye godt kvalitets- og utviklingsarbeid i fagmiljøene, men det er også noen utfordringer i enkelte miljøer. Fakultetenes egne vurderinger og fastsetting av tiltak knyttet til utfordringer i studieprogrammene kommer imidlertid ikke godt nok fram i fakultetenes rapporter. Det er derfor behov for å styrke det systematiske kvalitetsarbeidet for i større grad å benytte dette som et verktøy til forbedring og fornying av studietilbudene. De fleste forhold som reises i utdanningsmeldingen er utfordringer det må arbeides langsiktig med for å oppnå ønskede resultater. Universitetsdirektøren vil våren 2012 drøfte arbeidet med rapporteringen med fakultetene som del av vurderingen av universitetets virksomhetsstyring.

Studentenes involvering i studiekvalitetsarbeidet er utfordrende. Universitetet vil intensivere arbeidet med å få på plass ordninger som sikrer tilstrekkelig informasjon til, og bredere deltakelse fra, studentgruppen i studiekvalitetsarbeidet.

Utdanningsledelse

I forbindelse med universitetsstyrets fastsetting av modell for styring og ledelse for det fusjonerte universitetet ble det besluttet at det skal gjennomføres en evaluering av styrings- og ledelsesordningene innen utgangen av den første valgperioden. Evalueringen vil bli gjennomført i løpet av 2012. I forbindelse med fusjonen ble den faglige ledelsen av utdanningsvirksomheten styrket. UiT har siden 2009 hatt en ordning med egen prorektor for utdanning samt at alle fakultet har egne prodekaner for utdanning. Universitetet har således et godt utgangspunkt for å utvikle utdanningsvirksomheten i tråd med fastsatte mål. Fakultetene kan velge mellom en studieledermodell og programstyremodell i styringen av hvert enkelt studieprogram. Utdanningslederne ved UiT jobber med utvikling av studiene slik at det blir mulig å iverksette tiltak som fører til kvalitetsheving og fornyelse av studieprogrammene. Etableringen av et råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) vil kunne bidra til å sikre relevans i portefølje og profil på utdanningene.

Læringsmiljø og universell utforming

Funnene fra Læringsmiljøundersøkelsen 2011 ved Universitetet i Tromsø viser at studentene trives og opplever læringsmiljøet som godt. UiT har i studieåret 2010/2011 jobbet med læringsmiljø og studiekvalitet på ulike måter. Institusjonen har blant annet kvalitetssikret tilretteleggingsarbeidet ytterligere, både gjennom utforming av nye retningslinjer og gjennom kurs og seminarer. Ellers arbeider UiT med individuelle tilretteleggingstiltak som blir gjennomført ved behov. I 2012 skal Handlingsplan for tilrettelegging og tilgjengelighet 2009–2012 oppdateres av Læringsmiljøutvalget (LMU).

Universitetet har også arbeidet med å kvalitetssikre sikkerhetsopplæringen av studentene. Læringsmiljøundersøkelsen 2011 viste at studentene stort sett er fornøyd med det fysiske læringsmiljøet og fasilitetene ved UiT, men at det er prekære plassbehov knyttet til helsefag.

Universitetet trenger også å forbedre den faglige oppfølgingen av studentene. Det er også nødvendig å synliggjøre studentenes muligheter til å be om individuell tilrettelegging og til å gi tilbakemelding på studiekvaliteten. Universitetsstyret holdes orientert om arbeidet med læringsmiljøet gjennom årlige rapporteringer fra LMU og gjennom utdanningsmeldingen.

Styringsparametere

Virksomhetsmål 1.1

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Antall kvalifiserte førstevalgsøkere per studie plass	1,08	1,21	1,25	1,30

Generelt ser UiT med tilfredshet at antallet søkere øker, men er klar over utfordringene med en ujevn fordeling på ulike utdanningsområder. For nærmere analyse vises det til utdanningsmeldingen for 2010-2011

Virksomhetsmål 1.2

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Antall nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekvivalent per år	42,8	43,0	44,0	44,5
Antall studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	10,4	11	10,8	12
Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner	0,86	0,86	0,85	0,86

Bildet for styringsparameterne under virksomhetsmålene 1.2 er relativt stabilt. I tråd med rekrutteringsambisjonene ønsker UiT å øke antall studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling.

Virksomhetsmål 1.3

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Antall utvekslingsstudenter (inn- og utreisende)	402	412	440	500
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	286	293	316	330
Antall studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader/Joint Degree)	1	1	1	1

Parameterne for virksomhetsmål 1.3 er også relativt stabile. UiT har særlige ambisjoner om å øke antall utvekslingsstudenter, og jobber målrettet med dette.

Sektormål 2: Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Virksomhetsmål 2.1: Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

Virksomhetsmål 2.2: Universitetene skal ivareta nasjonale behov for bredde i grunnforskningen. Universitetene har et nasjonalt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad. Samtidig skal universitetene konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder, og samarbeide internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

Hovedmål UiT: Universitetet i Tromsø skal være en internasjonal institusjon for forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy kvalitet. Universitetet skal bidra til at den nasjonale bredden i grunnforskningen blir ivaretatt. På utvalgte områder skal universitetet være i internasjonal front.

Det har de siste årene vært en dreining mot større forskningsinnsatser både nasjonalt og internasjonalt. UiT sin uttelling i de store satsingene i regi av Forskningsrådet (Senter for fremragende forskning og Senter for forskningsdrevet innovasjon) og EUs 7. rammeprogram (European Research Council) har gitt store bidrag til forskningen ved UiT. UiT ønsker å stimulere TIL at forskere og forskningsgrupper lykkes best mulig innenfor EUs 7. rammeprogram. Satsing på økt ekstern finansiering legger også føringer på universitetets eget budsjett i flere år fremover, og reduserer UiTs handlingsrom. For UiT vil det alltid være spenning mellom bredde og spissing i forskningen, og universitetet har ikke store ressurser å sette inn på strategiske forskningsområder. Satsingene er følgelig langsiktige, og må utvikles over tid med en kombinasjon av interne- og eksterne midler.

Konsentrasjon av FoU-innsats og fagmiljøenes utvikling

Fakultetene har organisert større deler av forskningen i forskningsgrupper, og på denne måten fokusert og spisset forskningen. UiT har i 2011 økt satsingen mot de store nasjonale og internasjonale konkurransearenaene. Dekaner og instituttledere er sentrale for å lykkes med denne strategien, både som pådrivere og forskningsledere. Profesjonalisering av det forskningsadministrative personalet har vært viktig for å øke søknadskvaliteten.

UiT premierer de fagmiljøene som lykkes i konkurransen om ekstern finansiering av forskning, blant annet i form av tildeling av postdoktor- og stipendiatstillinger. Dette bidrar til å styrke de forskningsmiljøene som har vist at de er konkurransedyktige.

Fakultetene har utarbeidet handlingsplaner for å øke publiseringen i de enkelte fagmiljøene, og implementeringen av disse ble startet i 2011. UiT anser at bevisstgjøring, opplæring og oppfølging av forskerne er sentralt for å fortsette økningen i publiseringsaktivitet ved UiT.

Ekstern finansiering

EU/Norges forskningsråd

Høsten 2011 ble det gjennomført to eksterne EU-søknadsskrivekurs beregnet på de som vurderer å søke om midler over EUs rammeprogram. Kursene ble ledet av Sean McCarthy, som holdt kurset "How to Write a Competitive Proposal to Framework 7", og Yellow Research, som holdt kurset "Writing ERC Starting Grants". Ved å gjennomføre slike målrettede kurs ønsker UiT både å øke søknadsvolumet fra

UiT til EUs rammeprogrammer og å øke kvaliteten på søknadene som sendes til denne konkurransearenaen.

For å bygge opp søkerkompetansen er det gjennomført et eget opplæringsprogram innen ERC Starting Grant for utvalgte forskertalenter. Totalt ble 18 personer tatt opp i programmet. Alle disse fikk oppnevnt en mentor som ville følge dem i prosessen fram til ferdig søknad, og deltakerne fikk målrettet informasjon og veiledning hver 14. dag gjennom vårsemesteret. Opplæringsprogrammet resulterte i syv innsendte søknader høsten 2011. Fra før har UiT én Starting Grant (fra 2011-utlysingen), med professor Kenneth Ruud ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi.

Forskerne som ønsket å søke om ERC Advanced Grant har også fått oppfølging, og UiT oppnådde å få tildelt ett ERC Advanced Investigator Grant til professor David Anderson ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning.

UiT sin suksessrate var på 38,9 % for utlysningene til EUs rammeprogram i 2011. Dette er nest høyeste suksessrate av samtlige norske universiteter i det 7. rammeprogrammet. Suksessraten innen EUs rammeprogram og tildelingen av både Starting Grant og Advanced Investigator Grant viser at målrettet kunnskapsbygging og erfaringsutveksling gir resultater på dette området.

UiT har i 2011 arbeidet aktivt med å profesjonalisere de forskningsadministrative tjenestene innen ekstern finansiering. Rundt hver EU-søknad etableres ressursgrupper bestående av søkere og forskningsadministratorer. Dette har bidratt til bedre kvalitet på søknadene og at kunnskapsoverføringen er blitt bedre internt i organisasjonen.

UiT har tidligere valgt å premiere gode søknader (karakter 6 eller bedre) som ikke nådde helt opp i konkurransen om midler fra Forskningsrådets FriPro-ordning. Fra 2011 premieres gode EU-søknader som sendes inn til de ulike utlysningene. Fem postdoktorstillinger skal årlig tildeles søknadsinitiativer til EUs rammeprogram. Hensikten er å stimulere til flere søknadsinitiativ på denne konkurransearenaen.

SFF/SFI

UiT har i 2011 satset på å vinne fram i konkurransen om å etablere nye SFF/SFI. Det ble sendt inn åtte søknader til SFF-utlysningen i 2011. For å bistå prosjektlederene ble det også her etablert egne ressursgrupper. UiT vil bidra med én krone for hver tredje krone som finansieres av Forskningsrådet og bedriftspartnerne. Dette bidraget til SFF/SFI-ordningen kommer i tillegg til det som fakultetet tildeles gjennom universitetets interne budsjettfordelingsmodell.

I 2012 utløper finansieringen for UiTs første SFF, CASTL (lingvistikk). UiT har vedtatt at CASTL skal videreføres i fire år under Institutt for språkvitenskap ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning. Senteret får en overgangspakke ved avsluttet ekstern bevilgning, som omfatter seks stipendiatstillinger for fire år hver. Kostnadene deles mellom universitetet sentralt og fakultetet.

Institusjonens arbeid mot og uttelling i regionale forskingsfond

UiTs strategi har et klart fokus på nordområdene og på utvikling av landsdelen. Institusjonen har derfor bidratt aktivt med skriftlige og muntlige innspill til innretningen av ordningen med regionale forskningsfond og til det faglige fokuset i Fondsregion Nord-Norge. De regionale forskningsfondene er ett av mange virkemidler som kan bidra til at UiT når sine målsetninger som institusjon i nordområdene.

I 2011 bevilget fondsregion Nord-Norge midler til to forprosjekter og tre forskerprosjekter fra UiT. Utlysningen fra oktober 2011 er per i dag ikke behandlet i fondsstyret.

Framsenteret og nordområdene

Framsenteret ble etablert i 2010, og UiT er én av 19 medlemsinstitusjoner som sammen bidrar til å opprettholde Norges posisjon som en fremragende forvalter av miljø og naturressurser i nord. Det er etablert fem flaggskip under Framsenteret, hvor UiT deltar i alle og leder ett (Klimaendringer på land). UiT arbeidet i 2011 for at samspillet mellom medlemsinstitusjonene skulle styrkes, og ser på de mulighetene Framsenteret representerer som en viktig mulighet til å befeste UiTs posisjon innen nordområdeforskning.

UiT er det universitetet i Norge som har størst andel av Forskningsrådets nordområdeportefølje (UiT 2010: 105 millioner kroner), og er klart større enn nummer to (UiB 2010: 57 millioner kroner).

Internasjonalisering i forskning og utviklingsarbeid

Sammenlignet med mange andre vestlige land bytter faglig ansatte og studenter i Norge i liten grad henholdsvis arbeidssted og lærested. Det er derfor viktig at UiTs ansatte og studenter får anledning til å hente erfaringer og bygge nettverk internasjonalt. UiT tilrettelegger for at både ph.d.-studenter og vitenskapelig ansatte skal få anledning til utenlandsopphold.

UiT ønsker at doktorgradsstudentene gjennomfører minst ett faglig utenlandsopphold i løpet av studiet. Universitetsstyret har derfor i flere år satt av midler til ph.d.-mobilitet. For 2011 var det satt av 2,3 millioner kroner til tiltaket, som fakultetene forvalter. De øremerkete midlene finansierte i 2009 og 2010 opphold for ph.d.-studenter i Europa (13), USA (16), Australia/New Zealand (7) og andre områder (1).

Ved UiT er det mulighet for å søke om FoU-termin hvert femte år, noe som er oftere enn ved de øvrige norske universitetene. I vurderingene av hvem som skal få FoU-termin teller planlagt utenlandsopphold, og de fleste velger å reise utenlands for en periode når FoU-terminen gjennomføres.

For å heve kvaliteten i forskerutdanningen og forskningsvirksomheten arbeider UiT kontinuerlig med å rekruttere de beste kandidatene internasjonalt til våre stipendiat- og fagstillinger. Dette har resultert i at det i noen fag er svært høy andel utenlandske statsborgere både blant studenter og ansatte og i 2011 stod utenlandske statsborgere for hele 33 av 114 disputaser.

Ved UiT skal alle doktorgradsstudenter ha minst to veiledere, og ofte kommer biveilederne fra utenlandske institusjoner som fagmiljøet har faglig samarbeid med. Dette gir høyere kvalitet på veiledningen og bygger viktige faglige forbindelser mellom UiT og utenlandske fagmiljøer.

Gjennomstrømning i forskerutdanningen og forskerrekruttering

Resultatene fra UiTs spørreundersøkelse blant ph.d.-studentene viste at det er mer samarbeid internasjonalt enn nasjonalt på ph.d.-nivå. En tredjedel av de som besvarte undersøkelsen hadde gjennomført faglig utenlandsopphold, disse var svært godt fornøyd med det faglige utbyttet. Med noen unntak var studentene godt fornøyd med veilederne. For å bedre kvaliteten på veiledningen, og derigjennom øke gjennomstrømningen, startet UiT i 2011 opp et arbeid for å etablere et kurstilbud for veiledere til ph.d.-studentene. Dette kurstilbudet vil bli skreddersydd for veiledning på doktorgradsnivå, og vil forhåpentligvis bidra til at veiledningen oppleves enda bedre for studentene.

Ved noen fakulteter er det utfordrende å finne kvalifiserte søkere til noen fag. Dette gjelder særlig innen realfag og humanistiske fag. Andre fag har ikke rekrutteringsproblemer, og får gode søkere til alle sine utlyste stipendiatstillinger. I snitt er det to til tre kvalifiserte søkere per utlyst rekrutteringsstilling

For å øke kvaliteten på forskerutdanningen har UiT satset på å bygge opp institusjonelle forskerskoler, i tillegg til å være medlem av nasjonale og internasjonale forskerskoler. Evalueringen av de institusjonelle forskerskolene viste at satsingen har vært vellykket. Skolene har etablert egne kurs som alle studentene gjennomfører, og det arrangeres felles seminarer og konferanser ved skolene der studentene presenterer egen forskning. Ved de enkelte skolene er det fastsatt egne obligatoriske kurs og samlinger for studentene. Gjennomføringstiden er noe kortere ved forskerskolene enn utenfor.

Forskerskolesatsingen har bidratt til at fagmiljøer som ikke har egne forskerskoler etter hvert har organisert forskeropplæringen på lignende måte, blant annet ved å tilby skreddersydde kurs og gi studentene anledning til å delta i større faglige fellesskap. Dette kom også fram i spørreundersøkelsen blant ph.d.-studentene at de fleste studentene mener at de er godt integrert i ulike forskerfellesskap.

Det var tidligere kun universitetsstyret som kunne opprette forskerskoler. Fra 2011 har fakultetene fått anledning til selv å opprette forskerskoler etter behov. UiT har fastsatt egne retningslinjer for hvilke faglige og organisatoriske kriterier som skal ligge til grunn for å oppnå status som forskerskole.

Fakultetene har altså fått ytterligere mulighet til å spisse forskningen ut fra sine utvalgte strategiske satsingsområder og organisere mer av forskerutdanningen i skoler.

Styringsparameter

Virksomhetsmål 2.1

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	0,12	0,10	0,11	0,12
Andel uteksaminerte doktorgradskandidater av personer som er tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere	62,8	75,5	62,8	70

Doktorgradsproduksjonen har vært relativt jevn med ± 100 kandidater per år. I 2011 ble det avlagt 114 doktorgrader – det nest høyeste antallet i UiTs historie (2009: 115). Det vil være svingninger i produksjonen, men UiT har ambisjoner om å øke andelen uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling. En viktig utfordring for UiT i tiden fremover er å øke andelen eksternt finansierte stipendiatstillinger.

Virksomhetsmål 2.2, 2.3 og 2.4

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Antall publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	0,70	0,69	-	0,75
Forskningsrådets tildelinger per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	141	141	129	145
Tildelinger fra EU per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	11,2	6,66	8,26	10

UiT er bekymret for den reduserte uttellingen hos Forskningsrådet, og vil undersøke dette nærmere i rapporten om forskningsvirksomheten som legges fram for universitetsstyret i mai 2012.

Det er imidlertid svært gledelig at det økte fokuset på EU-finansiering både gir økt suksessrate og økte EU-inntekter. UiT har over 22,7 millioner kroner i EU FP7 inntekter i 2011 sammenlignet med 9 millioner kroner i 2010. Suksessraten til UiT i EU FP7 har økt hvert år, og UiT har nå nest høyest suksessrate innen EU FP7 av samtlige norske universiteter. Selv om inntektene fra EU vil svinge i årene som kommer, forventer UiT en fortsatt langsiktig framgang når det gjelder EU-inntekter.

Publikasjonspoengene er ikke rapportert enda, men UiT jobber målrettet for å komme på nivå med de andre breddeuniversitetene.

Sektormål 3: **Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.**

Virksomhetsmål 3.1: Universiteter og høyskoler skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Virksomhetsmål 3.2: Universiteter og høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskapning.

Hovedmål UiT: **Universitetet i Tromsø skal styrke sin posisjon og sitt omdømme gjennom god kommunikasjon, formidling av vårt arbeid og en tydelig profil.**

Profilering og formidling

UiT har i 2011 videreutviklet den strategiske satsingen på nordområdene gjennom kommunikasjons- og formidlingsstrategier som prioriterer og tydeliggjør UiTs rolle som den fremste kunnskapsutvikler i og om nordområdene. For å styrke formidlingsarbeidet har UiT jobbet med å benytte informasjon fra søknader om ekstern forskningsfinansiering med hovedvekt på forskningsprosjekt som faller inn under UiTs nordområdeprofil. UiT har videre jobbet med å styrke kommunikasjon og omdømmebygging gjennom økt bruk av sosiale media.

I 2011 har UiT fortsatt arbeidet med å spre resultatene fra forsknings- og utdanningsvirksomheten til eksterne målgrupper. Både egenproduksjonen i form av artikler og arrangement og formidling gjennom eksterne kanaler har økt i 2011. Forskningsmagasinet *Labyrinth* formidles gratis til over 7100 aktive abonnenter fire ganger i året. UiT har fortsatt hatt den regionale koordinatorrollen for Forskningsdagene i Troms, og Troms toppet for fjerde året på rad medieomtalen i forbindelse med festivalen, viser tall fra Forskningsrådet. UiT arrangerte i samarbeid med Fram-senteret Forsker grand prix for første gang i 2011. UiT formidler også forskning gjennom egne arrangement som Lørdagsuniversitetet, Vin & viten, serier med populærvitenskapelige foredrag, utstillinger og konserter. I 2011 formidlet vi særlig polar og arktisk forskning gjennom aktiv deltakelse i Nansen-Amundsen-året. Ett av UiTs bidrag var teaterforestillingen *Amundsen vs Nansen*, som er skrevet av en professor II i historie ved UiT. UiT var også samarbeidspartner i produksjonen av TV-serien *Sjøsprøyt 2*, som ble vist på NRK.

UiT er en aktiv medeier i *forskning.no*, og publiserte i 2011 71 saker. UiT hadde ca. 7 300 medieomtaler, hvorav om lag halvparten regnes som omtale av forsknings- eller utdanningsvirksomheten. Ansatte ved UiT har skrevet over 100 kronikker i regionale og nasjonale media, og forskere er i større grad enn tidligere også til stede på sosiale medier som blogger og Twitter med aktuelle innlegg i samfunnsdebatten. I samarbeid med Universitetssykehuset Nord-Norge ga UiT ved Det helsevitenskapelige fakultet ut et bilag om helseforskning og- utdanning som ble fulldistribuert sammen med Aftenposten.

UiT samarbeider aktivt med andre forskningsmiljø om formidlingstiltak, særlig Framsenteret, UNN, Norut og Norsk polarinstitutt.

Tilgjengelighet av forskningsresultater

UiT vedtok høsten 2010 prinsipper for Open Access publisering som blant annet sier at hovedregelen ved UiT er (i) at studenter og forskere skal egenarkivere sine publikasjoner i institusjonens institusjonelle

vitenarkiv (Munin), (ii) at studenter og ansatte, under forutsetning av faglig likeverdighet, skal velge publiseringskanaler som gir friest mulig tilgang til publikasjonene og (iii) at tidsskrifter og tidsskriftserier som utgis ved UiT skal være Open Access utgivelser.

Som en oppfølging av de vedtatte prinsippene for Open Access ved UiT har institusjonen i 2011 undertegnet Berlindeklarasjonen (<http://oa.mpg.de/lang/en-uk/berlin-prozess/berliner-erklarung/>). Det er også opprettet et eget Open Access fond for dekning av publiseringsutgifter i Open Access kanaler. Fondet har vært virksomt i hele 2011.

UiT har også videreutviklet den tekniske plattformen for Open Access publisering (Septentrio Academic Publishing), som tilbys til utgivere.

UiT jobber hvert år aktivt for å bevisstgjøre forskere på muligheter og utfordringer knyttet til Open Access-publisering gjennom den årlige Munin-konferansen (<http://www.ub.uit.no/baser/ocs/index.php/Munin/MC6>). Konferansen har blitt et nasjonalt møtepunkt for diskusjon av sentrale utfordringer og utviklingstrekk innen Open Access.

Innovasjon og entreprenørskap

UiTs to kommersialiseringselskap, TTO Nord og Norinnova AS, ble i 2011 fusjonert, og dannet Norinnova Technology Transfer AS. Fusjonen gjør at man nå har et mer helhetlig og kompetent kommersialiseringsmiljø i Nord-Norge som kan følge ideer lenger fram mot et mulig marked.

UiT har i 2011 også utlyst en anbudskonkurranse knyttet til sentrale kommersialiseringstjenester som rådgivning, kommersialisering av ideer og foredrag innenfor aktuelle temaer. Norinnova Technology Transfer AS vant anbudskonkurransen, og kontrakt mellom selskapet og UiT ble underskrevet i januar 2012.

Retningslinjer for immaterielle rettigheter

UiT har i 2011 forberedt en revisjon av institusjonens retningslinjer for immaterielle rettigheter. De reviderte retningslinjene vil behandles i universitetsstyret i februar 2012.

Arbeidet med å øke bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Det vises her til sektormål 2.

Styringsparameter

Virksomhetsmål 3.2

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter	0,13	0,12	0,05	0,06
Antall nyopprettede selskaper	2	2	1	2
Antall mottatte forretningsideer	27	14	9	20

Den store forandringen i andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter skyldes en regnskapsteknisk endring fra 2010 til 2011. I 2010 ble statlige finansieringskilder klassifisert som bidragsinntekter, mens disse er klassifisert som bevilgning i 2011.

Resultatene for antall nyopprettede selskaper og antall mottatte forretningsideer er ikke som forventet, og UiT håper at det nyopprettede Norinova Technology Transfer AS skal gi effekt i 2012.

Sektormål 4: Universitetet i Tromsø skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

Virksomhetsmål 4.1: Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

Virksomhetsmål 4.2: Universiteter og høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Virksomhetsmål 4.3: Universiteter og høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

Virksomhetsmål 4.4: Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.

Hovedmål UiT: Universitetet i Tromsø skal ha en robust og fleksibel organisasjon som på best mulig måte bidrar til at de overordnede målsetningene i strategidokumentet nås.

Sektormål 4 omhandler økonomiske og forvaltningsmessige forhold. UiT er, som andre breddeuniversiteter, en stor og kompleks organisasjon hvor det er muligheter for å drive mer effektivt og med bedre kvalitet. Effektivitet forutsetter en god og ryddig personalpolitikk og profesjonell ledelse i alle ledd.

Vedlikehold av eldre bygningsmasse og tildeling av nye bygg vurderes som meget viktig for effektiv og forutsigbar drift. Universitetet må derfor fortsette arbeidet med å realisere nye bygg på campus og skape handlingsrom for tilstrekkelig vedlikehold.

Effektivisering av forvaltning og virksomhetsstyring – økt handlingsrom

Gjennomgang av administrativ arbeidsdeling og ressursbruk

UiT har i 2011 etablert et felles prosjekt som skal jobbe med forbedringer av administrative prosesser, saksflyt og bruk av systemer. Hovedmål er å frigjøre ressurser til kjerneoppgaver og øke kvaliteten på de administrative tjenestene i en helhetlig og gjennomgående administrasjon. Det er fastsatt organisering og mandat for arbeidet, og gjort en foreløpig prioritering av områder. Arbeidet vil bli videreført i 2012.

Intern virksomhetsstyring

UiT har i 2011 lagt om sin virksomhetsstyring. Viktigste endring er behandling av budsjettfordeling i mai/juni, med virkning for budsjettåret 2013. Dette for å få en forutsigbar prosess for budsjettenhetene hvor årsplaner og budsjett legges med kjent ramme. Årsplaner og budsjett vil bli laget etter en omforent mal hvor risikostyring blir en del av planene.

Forbedre bruken av IKT

UiT har i 2011 hatt fokus på bedre utnyttelse av elektroniske saksbehandlingsystemer med mål om å erstatte manuelle arbeidsoperasjoner og spare ressurser. Herunder er det arbeidet med funksjonalitet og bruk av lønns- og personalsystemet Paga/PagaWeb, økonomisystemet Agresso og saks- og arkivsystemet ePhorte. En sentral målsetning er å forenkle og standardisere bruken av systemer for å forbedre effektivitet og kvalitet. Det gjenstår fortsatt mye i dette arbeidet, som vil bli sett i sammenheng med "Gjennomgang av administrativ arbeidsdeling og ressursbruk".

Økt utnyttelse og effektiv bruk av arealer

UiT har en trang romsituasjon, og har i 2011 gjennomført en kartlegging i bruk av undervisningsrom. Intensjonen er å sentralisere forvaltningen av disse for å øke dekningsgraden av undervisningsarealene og å standardisere teknisk utrusning.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

UiTs økonomi består av en bevilgningsfinansiert og bidrags- og oppdragsfinansiert (BOA) del. BOA har vært inkludert som en del av den helhetlige regnskaps- og budsjettoppfølgingen til universitetsstyret. I denne forbindelse har det vært arbeidet med rapportmaler for enhetlig og gjennomgående rapportering fra fakultetene/enhetene til universitetsdirektøren. Det har også vært arbeidet med en mal for rapportering av UiTs samlede økonomi til universitetsstyret.

For BOA-området har det særlig vært jobbet med å få registret nødvendig dokumentasjon i arkiv- og saksbehandlingssystemet i forbindelse med oppretting av prosjekter samt registrering av prosjektbudsjett i økonomisystemet. Det er også utviklet kontrollrutiner for BOA, og disse ble benyttet i forbindelse med avleggelsen av årsregnskapet for 2011. Universitetet etablerte i desember 2011 et prosjekt for vurdering av innføring av prosjektverktøy med mål om bl.a. forbedret økonomistyring av prosjekter.

Som en del av opplæringen på BOA-området er det utarbeidet et kurs for prosjektledere og avdelingsdirektører i administrasjonen med mål om klargjøring av ansvar, oppgaver og regler knyttet til forvaltning av prosjekter. Dette vil også kunne tilbys prosjektledere og faglige- og administrative ledere på fakultetene/enhetene.

Intern kontroll og kvalitetssikring

Prinsipielt skal etablerte systemer og rutiner innenfor økonomiforvaltningen bidra til forebygging av misligheter. Generelt er økonomiforvaltningen ved UiT godt organisert og fungerer i henhold til kravene i gjeldende lover og regler, og dette skal i seg selv bidra til forsvarlig styring og kontroll. Største risikoområder for misligheter er utbetalinger, lønn og øvrige muligheter og tilganger som kan gi økonomisk vinning.

Når det gjelder tiltak som skal forhindre misligheter og bidra til å overholde sentrale krav og retningslinjer, er det på flere områder innført periodiske kontrolltiltak. Dette gjelder f.eks. ved lønnsutbetalinger (timelønn, overtid) og ansattes muligheter til å opptre som selvstendig næringsdrivende ved siden av tilsettingsforholdet (enkeltpersonforetak). Kontroll av øvrige utbetalinger skjer blant annet gjennom systematiske avstemminger av konti og bilag. Det pågår for tiden også et arbeid med gjennomgang av rettigheter og tilganger til kritiske systemer.

For å forbedre intern økonomistyring og kontroll har UiT de siste årene prioritert arbeidet med ny økonomimodell, forbedring av strukturene i regnskapet og forbedring av rutiner og innhold i budsjettoppfølging og rapportering. Det gis en intern økonomirapportering til styret minimum tre ganger i året, med status både på institusjons- og enhetsnivå.

Kompetanseutvikling og rekruttering

Lederutvikling

UiT har i 2011 videreført satsingen på lederutvikling med tiltak overfor ledere og ledergrupper på alle nivå. Satsingen er forankret i universitetsstyret med egne avsatte strategiske midler. Som i 2010 har de fleste tiltakene hatt fokus på samhandling og kommunikasjon mellom enheter og organisatoriske nivå og samspill i ledergrupper. Det jobbes også med strategisk viktige områder for UiT som blant annet utvikling av forskningsvirksomheten, likestilling mellom kjønnene og bruk av midlertidige tilsetninger.

Rekruttering

UiT har videreført arbeidet med å kartlegge rekrutteringsutfordringer til forsker- og undervisningsstillinger. Det er utformet rekrutteringsplaner og tiltak tilpasset fagområder som er sårbare for aldersavgang, akkrediteringskrav og rekrutteringstilfang samt hensyn til likestilling. UiT har i

2011 fastsatt nye "Utfyllende bestemmelser" til personalreglement for undervisnings- og forskerstillinger, som angir krav til kvalifikasjoner og tilsettingsprosesser. Det er fastsatt nye maler for betenknings- og forskerstillinger, og administrative bestemmelser for personlig opprykk etter kompetanse. I 2012 vil det bli arbeidet videre med effektivisering av saksbehandlingen i tilsettingsaker.

UiT har i sin handlingsplan for inkluderende arbeidsliv tiltak for rekruttering av ansatte med nedsatt funksjonsevne, og stiller til rådighet IA-plasser for personer som har falt ut av arbeidslivet. I utlysningstekster oppfordres det til å søke uten hensyn til alder, kjønn, funksjonsevne og nasjonal eller etnisk bakgrunn. UiT jobber også med tilrettelegging av arbeidsforholdene for tilsatte med redusert funksjonsevne. UiT er deltager i FAD sitt prosjekt for å rekruttere flere med nedsatt eller redusert funksjonsevne.

Likestilling

UiT har fastsatt mål og tiltak for likestilling i Strategidokument for Universitetet i Tromsø 2009-2013 og i Plan for likestilling mellom kjønnene ved Universitetet i Tromsø 2010-2015. Likestillingsplanen er knyttet opp mot ledelsen på alle nivåer ved UiT, og definerer planprosesser, rapportering og intern styringsdialog. Det er stilt krav om lokale likestillingsplaner ved fakultetene, og gitt støtte til gode tiltak som er basert på lokale utfordringer og planer. UiT etablerte i 2011 et likestillingsutvalg som en rådgivende funksjon for universitetets ledelse. Videre er det fastsatt nye bestemmelser for å ivareta likestilling i tilsettingsprosesser, som for eksempel krav om letekomiteer ved utlysning av alle faste undervisnings- og forskerstillinger.

I perioden 2010-2013 blir det gjennomført en særlig satsing på å få flere kvinner i førstestillinger til å søke personlig opprykk til toppstilling, med mål om minst 30 % kvinner i toppstillinger ved utgangen av 2013. UiT ser allerede resultater av dette arbeidet ved at institusjonen fra 2011 har høyest andel kvinner i toppstillinger. UiT fikk KD sin likestillingspris for 2011, noe som vitner om at likestillingsarbeidet ved UiT har oppmerksomhet utenfor universitetet.

Midlertidige stillinger

Det vises til særskilt rapportering for 2011. UiT har fastsatt mål og tiltak for tilsetninger generelt og reduksjon av andel midlertidig tilsetning spesielt. Dette arbeidet vil bli videreført i 2012 med en forsterking av gjennomføring av tiltak, styrking av opplæring og støttefunksjoner og en styrket kontroll- og tilsynsfunksjon fra universitetsledelsen overfor UiTs enheter. Den overordnede målsettingen er at alle ansatte skal ha redelige og transparente tilsettingsvilkår, og at UiT skal lykkes bedre med hensyn til å oppnå reduksjoner i andel midlertidige tilsetninger.

Internasjonal mobilitet

UiT har i 2011 videreført arbeidet med en strategi for økt mobilitet for ansatte og gjesteforskere. Det er gjennomført interne analyser, og laget utkast til handlingsplan for implementering av Charter and Code, som er drøftet med sentrale ledere. Det er et mål å oppnå godkjenning fra EU-kommisjonen i løpet av første halvår 2012 med sikte på å få tilgang til å ta i bruk logo for HR Excellence in Research.

Arbeidsmiljø

UiT har jobbet med videreføring av arbeidet med å etablere tilpasset helse-, miljø- og sikkerhetsopplæring av studenter og ansatte. UiT legger i 2012 om sin HMS-opplæring for å tilby en bedre tilpasset opplæring i og gi større fokus på opplæring av ledere, verneombud og tillitsvalgte i psykososiale problemstillinger. Det legges også stor vekt på at ledere skal gis opplæring i oppfølging av sykemeldte og annen opplæring for å redusere sykefravær og heve trivsel på arbeidsplassen.

UiT har i 2011 jobbet videre med etablering av nytt system for HMS. Systemet forventes implementert i 2012, og har et hovedfokus på systembygging med klargjøring av aktører, roller og ansvar. Det er også lagt vekt på at UiT skal ha en god HMS-kultur, og det er besluttet en egen visjon og strategi for HMS.

UiT gjennomførte i 2011 en stor kartlegging av det psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøet blant alle ansatte. Oppfølging av undersøkelsen har vært en viktig oppgave i hele organisasjonen. Svarprosenten var på over 74 %, og ga et godt grunnlag for oppfølgingsarbeidet. Alle enheter har

arbeidet med oppfølging av undersøkelsen, og det er igangsatt mange forbedringstiltak ved enhetene i etterkant av undersøkelsen.

Det arbeides kontinuerlig med å følge opp "Handlingsplan for inkluderende arbeidsliv ved Universitetet i Tromsø 2010-2013". Mange av tiltakene er igangsatt, og UiT vil jobbe videre med gjennomføring av de tiltak partene er enige om.

I 2011 startet prosjektet "Universitetet i Tromsø som helsefremmende arbeidsplass" med støtte fra tariffestede kompetansemidler. Prosjektet har som mål å fremme samhandling mellom ledere, tillitsvalgte og verneombud ved UiTs 9 hovedverneområder. Prosjektet gjennomføres i form av dagsseminarer.

Styringsparameter

Virksomhetsmål 4.1

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Driftsutgifter per avlagt heltidsekvivalent	414	405	392	400
Driftsutgifter per publikasjonspoeng	2435	2516	-	2400
Forholdet mellom antall tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger og antall tilsatte i administrative stillinger	2,22	2,32	2,21	2,20

UiT registrerer at bildet for styringsparameterne under virksomhetsmålet er relativt stabile. Ettersom fristen for rapportering av publikasjoner er satt til 1. april, kan ikke UiT si noe om resultater knyttet til dette enda. UiT jobber med å effektivisere driften, og registrerer med tilfredshet at forholdet mellom administrative og vitenskapelige stillinger er endret betydelig i favør vitenskapelige stillinger.

Virksomhetsmål 4.2

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	0,76	0,77	0,77	0,78
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori				
- Totalt	0,51	0,52	0,52	0,52
- Per und/forsk/formidl	0,45	0,46	0,46	0,47
- Per støttestilling	0,42	0,45	0,44	0,46

UiT har ikke særskilte utfordringer verken med førstestillingskompetanse eller kjønnsbalansen totalt sett, og bildet er stabilt. Begge deler er viktige områder, og følges opp kontinuerlig.

Virksomhetsmål 4.3

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,94	2,15	2,03	2
Avregninger (gjennomføringen av budsjettet i regnskapsåret)	-63 364,35	-31 512,00	-60 400,14	20 000

UiT har en økning i avsetningene, og jobber aktivt med å redusere disse for 2012. Det vises til redegjørelsen i ledelseskomentaren til årsregnskapet.

Virksomhetsmål 4.4

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012
Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader)	0	0	0	0

Sektormål 5: **Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Tromsø og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet har et særskilt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum.**

Virksomhetsmål 5.1 UiT skal sørge for god sikring og bevaring av samlingene ved universitetsmuseene, og bidra til digitalisering av denne kulturarven.

Virksomhetsmål 5.2 Universitetsmuseene skal gjennom samlingsvirksomheten være en aktiv samfunnsaktør. Samlingene skal tilrettelegges for bruk i offentlig forvaltning og av den interesserte allmennhet.

Hovedmål UiT: **Universitetsmuseet skal bidra til å øke kunnskapen om nordområdene, sørge for at nordområdenes natur- og kulturhistorie blir dokumentert og bevart, formidle kunnskap til allmennheten og gjøre kunnskap tilgjengelig for forvaltning.**

Som avdeling ved universitetet følger museet samme strategier og målsetninger for den faglige virksomheten som organisasjonen ellers. Museet har ikke egne studier, men bidrar i ulike emner på universitetet ellers.

Formidling

Antall besøkende ble høyere enn forventet i 2011 både på grunn av en god sommer i Botanisk hage og mange arrangementer samt oppfølging av Nansen/Amundsen-året. Totalt besøkte 140 000 Tromsø Museum i 2011.

Handlingsplan for formidling for Polarmuseet blir ferdigstilt i 2012.

Anlegg og bygg

I 2011 ble Arkeologisk kartsamling tilfredsstillende sikret i nytt lokale. Polarmuseet og Polstjerna ble skallsikret ved montering av adgangskontroll. I Polstjerna ble også nytt brannvarslingsanlegg montert.

I 2012 skal UiT fortsatt jobbe for å sikre arealer og bygg i tråd med universitetets planer.

Samlingene

Tromsø museum opprettholder sine planer for sikring og digitalisering av samlingene. Risikoen knyttet til nåværende sikring er gjennomgått i forbindelse med nye resultatindikatorer og nedfelt i disse.

Tromsø Museum har utviklet samlingsplaner både for kultur- og naturhistoriske samlinger i samsvar med planene for 2011. Revitaarbeidet er fulgt opp med de ressurser Tromsø Museum har hatt tilgjengelig.

Styringsparameter

Tilfredsstillende sikring	Kultur		Natur	
	Res 2011	Amb 2012	Res 2011	Amb 2012
Indikatorer:	%	%	%	%
Skallsikring	93	100	65	100
Tyverisikring	79	80	100	100
Brannsikring	54	55	36	36
Vannskaderisiko	53	55	15	15
Rutiner og beredskap	90	95	90	95
Totalt magasinareal (m2)	669	669	915	915

Tilfredsstillende bevaring	Rapp. form	Kultur		Natur	
		Res 2011	Amb 2012	Res 2011	Amb 2012
Indikatorer:	O/S	%	%	%	%
Luftfuktighet og temperatur		20	21	12	12
Lysforhold		100	100	100	100
Aktiv konservering		85	96	100	100
Preventiv konservering		86	90	20	20
Andel digitalisering av objektene/samlingene		77	78	76	80
Andel av objektene/samlingene som er tilgjengelige på WEB		44	50	2,4	2,5
Totalt antall objekter/samlinger		1 220 000	1 229 000	533 087	540 000

Fellesdelen		UiT	
Indikatorer:		Res 2011	Amb 2012
Antall publikumsbesøk		144 000	139 925
Antall undervisningsopplegg for skoleklasser		299	225
Antall omvisninger totalt		409	350
Antall utstillinger totalt (faste og midlertidige)		16/19	11/13
Eventuelle egne resultatindikatorer			

2.2 Øvrig rapportering

2.2.1 Rapportering på kvalitet i grunnskolelærerutdanningen

Ved Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP) er det iverksatt en rekke tiltak for å heve kvaliteten i utdanningene. Dette skjer i forbindelse med utviklingen av de nye femårige integrerte masterutdanningene.

Bedre tverrfaglighet sikres gjennom felles fagdager og økt seminarvirksomhet med ulike tema (sist om grunnleggende ferdigheter i alle fag). Det avholdes team-møter 2-3 ganger pr. semester pr. utdanning pr. kull hvor både faglærere, tillitsvalgte, studenter, praksislærere og administrasjonen møtes for å vurdere studiets gang. Dette kommer i tillegg til rutiner ihht. UiTs kvalitetssikringssystem.

Praksis i de nye lærerutdanningene består av mindre grupper enn før (maksimalt tre studenter pr. gruppe). Faglærerne får flere timer til veiledning av studentene, og kursing av praksislærere har økt. Alle praksisperiodene er beskrevet i egne nivåindelte emnebeskrivelser med ulike læringsmål. Det er laget nye vurderingsrapporter for praksis som har kjennetegn knyttet til de ulike læringsmålene.

Universitetsskoleprosjektet fokuserer på kompetanseheving av praksislærerne, som for tiden tilbys studier innen veiledningspedagogikk, norsk og matematikk. Samarbeid innen FoU er også sentralt her. Praksislærere, studenter og fagansatte ved ILP jobber tett sammen for å heve kvaliteten i utdanningene.

2.2.2 Rapportering om strategi for samarbeid med arbeidslivet

Universitetet i Tromsø har opprettet RSA som forutsatt i tildelingsbrevet for 2011. Det bemerkes at opprettelsen av RSA er overlappende for en implementering av samfunnskontrakt da intensjonene for begge er relativt like. Som et breddeuniversitet i Nord-Norge har UiT valgt en landsdelsorientering for sitt RSA, og har således en del overlapp med andre institusjoner i landsdelen. Det er ikke vurdert som hensiktsmessig å konsentrere seg til nærmeste region. UiT gjennomfører sitt første møte med RSA våren 2012, og en strategi er ikke etablert enda. Som del av prosessen med samfunnskontrakt vil de ulike institusjonenes RSA bli invitert til "Forum for samfunnskontrakt" høsten 2012.

2.2.3 Rapportering på bruk av studieplasser

Kunnskapsdepartementet tildelte UiT 100 nye studieplasser i 2010. 50 av studieplassene var øremerket juridiske fag, og ble tildelt masterstudiet i rettsvitenskap. De øvrige 50 plassene ble fordelt slik:

- 15 studieplasser til masterstudiet i logopedi
- 5 studieplasser til master in Peace and Conflict Transformation
- 30 plasser ble tildelt Handelshøyskolen ved Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi:
 - 10 – master i økonomi og administrasjon
 - 15 – permanentisering av master i business creation and entrepreneurship
 - 5 – økt opptak master ledelse, innovasjon og marked

2.2.4 Rapportering på studentkapasitet

Regjeringen har som ambisjon å øke antallet studieplasser med en særlig satsning innenfor helse- og sosialfaglige utdanninger, lærerutdanninger og realfaglige utdanninger. Ved Universitetet i Tromsø er det liten eller ingen ledig kapasitet innenfor de fleste av disse utdanningene med unntak av disiplinære realfag. Dersom UiT skal kunne ta opp flere studenter innenfor helsefagutdanninger, lærerutdanninger og ingeniørutdanninger, krever dette økte ressurser både i form av full finansiering av nye studieplasser og i form av bygg. Spesielt har universitetet kapasitetsproblemer på MH-bygget.

Universitetet har ledig kapasitet på enkelte disiplinære realfagsutdanninger og innenfor enkelte humanistiske fag. Dette er imidlertid fag som også har rekrutteringsutfordringer på nasjonalt nivå. Som et breddeuniversitet må UiT opprettholde en tilstrekkelig bredde i sentrale fag. Flere av disse fagmiljøene er også fremragende forskningsmiljø i den internasjonale forskningsfronten. Det lar seg derfor ikke uten videre gjøre å flytte ressurser fra fagmiljø med dårlig rekruttering til utdanninger med god rekruttering. Oversikten over ledige studieplasser gir derfor ikke et riktig bilde av universitetets evne til å ta i mot en økning i studenttallet. Nye studenter vil i hovedsak søke seg til populære utdanninger, og her har universitetet begrenset kapasitet til å øke opptaket innenfor dagens rammer.

Utdanningsinstitusjon: <u>Universitetet i Tromsø</u>					
KORT SKJEMA					
Overordnede spørsmål som besvares helt kort og konsist, jf. den strategiske delen av Rapport og planer (2012-2013).					
1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med fra dagens nivå frem mot høsten 2013, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?					
Svar spm 1: 1460 studieplasser					
2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?					
Svar spm 2: Praksisplasser og bygg er begrensende faktorer					
3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?					
Svar spm 3: Lærerutdanning, realfag og helsefag					
4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvike av samme årsaker?					
Svar spm 4:					
		Opptak 2011 (antall studie- plasser)	Planlagt opptak 2012(antall studie-plasser)	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2012?	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2013?
		Antall	Antall	Ca. antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	951	951	100	0 (1)
Lærerutdanning	Samlet	416	416	60	0 (2)(3)
Realfag og teknologiske fag	Samlet	491	491	95	0
	<i>hvorav Bachelor i biologi, klima og miljø</i>	60	60	90	0
	<i>bachelor i bioteknologi</i>	15	15	5	0
Andre fag	Samlet	1558	1558	120	0
	<i>hvorav Masterprogram i rettsvitenskap</i>	150	150	0	0
	<i>Bachelor i fiskerifag</i>	30	30	30	0
	<i>Bachelor i ledelse, innovasjon og marked</i>	50	50	30	0
	<i>Bachelor i økonomi og administrasjon</i>	120	120	50	0
	<i>Integrert masterprogram i fiskehelse</i>	10	10	10	0
	<i>Bachelor i samfunnsøkonomi</i>	20	20	0	0
	<i>1) Gjelder desentraliserte tilbud</i>				
	<i>2) Lærerutdanning desentralisert</i>				
	<i>3) Førskolelærerutdanning desentralisert</i>				

2.2.5 Rapportering på midler tildelt på budsjettkapittel 281

Rammeplanarbeid i prosjektet Lærerutdanning 8-13

Kunnskapsdepartementet bevilget en total ramme på kr. 2 761 000,- til prosjektet lærerutdanning 8-13. Dette er ett av tre nasjonale prosjekt innenfor temaet lærerutdanning 8-13. Prosjektet administrerer et nasjonalt utvalg som arbeider med å utarbeide rammeplaner for den integrerte lektorutdanningen og PPU for allmennfag. Arbeidet startet i april 2011 og varer fram til 1. juni 2012. Utvalget består av representanter fra hele landet, og har så langt avholdt seks møter. En stor nasjonal konferanse i februar og to møter i utvalget gjenstår før prosjektet avsluttes. Sekretariatet for prosjektet og utvalgsleder har sete ved Universitetet i Tromsø, og lønnes gjennom prosjektet. Andre store utgiftsposter for prosjektet er honorar til utvalgsmedlemmene og reiseutgifter i forbindelse med møter. Arbeidet er i rute, og foreløpig regnskap ligger godt innenfor prosjektets rammer.

Utdanning av veiledere for nyutdannede, nytilsatte lærere og førskolelærere

Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Finnmark driver i fellesskap studietilbudene: PED-6316 Veiledning for nyutdannede lærere i skole og barnehage – del 1 (15 stp) og PED-6320 Veiledning for nyutdannede lærere i skole og barnehage – del 2 (15 stp)

Høsten 2011 startet opp med 15 studenter på hver av studiene. Problemer med teknologi gjorde at det tok lang tid før studieaktivitetene på nettet kom i gang, og dette har ført til at vi har mistet om lag 10 studenter. Det er nå 8 studenter meldt opp til eksamen på PED-6316 og 11 studenter meldt opp på PED-6320.

Siden studentgruppen er blitt mindre enn beregnet, planlegges gjennomføring av PED-6317 Veiledning og profesjonsutvikling (5stp) som er et suppleringsemne utviklet til PED-6310, Veiledning og utvikling av lærerprofesjonalitet i en flerkulturell sammenheng (10stp). Det tas sikte på å rekruttere minimum 10 studenter til dette studiet. Dette vil gi et bredere grunnlag for å rekruttere studenter til PED-6320 til høsten.

I brev fra KD datert 19.05.2011 sies det:

Vi minner om at institusjonene skal legge vekt på et nært samarbeid med kommunale og regionale skolemyndigheter og skole-/barnehageeiere om tjenlig samordning av veilederutdanningen og veiledningen i skole og barnehage.

I tråd med dette er det etablert et nært samarbeid med barnehage- og skoleeiere i regionen, men det erfarer at noen av disse ikke er villige til å følge opp med nødvendig tilrettelegging for veilednings- og studietid. Usikkerhet om bevilgninger fra sentralt hold gjør også at studietilbudene kommer seint ut, når ressurser og midler til studier og frikjøp for kommende studieår allerede er fordelt.

Samfunnskontrakt

UiT har i 2011 gjennomført pilotprosessen med samfunnskontrakt sammen med UiN, HiNe, HiN, HiH, HiF og SamiskHS. Arbeidet har vært ledet av UiT og UiN i fellesskap, og to dokumenter er sendt Kunnskapsdepartementet. En samfunnskontrakt forstås som en "sosial kontrakt" hvor en felles forståelse av utfordringer, roller og samarbeid ligger til grunn for et partnerskap. En samfunnskontrakt forstås ikke et juridisk dokument men som en prosess hvor ulike aktører med forskjellige roller jobber for felles målsetninger.

Intensjonen med en kontrakt mellom de høyere utdanningsinstitusjonene og samfunnet i Nord-Norge er:

- 1) Bedre og bredere dialog med samfunnet i landsdelen (offentlig sektor, næringsliv, regionale myndigheter)
- 2) Etablere et bedre gjensidig og forpliktende samarbeid mellom universitetene og høgskolene

UiT anser at pilotprosjektet er gjennomført i henhold til de forutsetninger som Kunnskapsdepartementet satte for arbeidet og arbeidet videreføres i Rådet for Høyere Utdanning i Nord-Norge med UiN og UiT som sekretariat. Bevilgningen er ikke disponert fullt ut i 2011, og videreføres i 2012. 2011 har vært benyttet til utredningsarbeid og gjennomføring av prosessen mellom lærestedene. Implementeringen av samfunnskontrakten vil gjennomføres i 2012 og påfølgende år. Det er derfor avsatt midler til tiltak for å føre prosessen videre i 2012. Vi viser dokumentene "Grunnlagsdokument for samfunnskontrakt" og "Samfunnskontrakt for universiteter og høgskoler i Nord-Norge" sendt KD henholdsvis i mai og desember 2011.

Tildeling av midler for bevaring og sikring ved universitetsmuseene

Av tildelte sikringsmidler er det i 2011 utført arbeid med samlingene for kr 1 013 000. Arbeidet omfatter kuratering av samlinger, dataregistrering og kvalitetssikring av data i forbindelse med registreringen.

Det er og utført skanning av samlingsmateriale og klargjøring for web-publisering. Deler av Tromsø Museums Folkemusikksamling er overført til digital lagring.

Det er installert adgangskontroll og brannalarm for Polarmuseet og den gamle ishavsskuta Polstjerna for til sammen kr 395.000.

2.2.6 Rapportering om SAK

I 2011 har UiT følgende SAK prosjekter finansiert av bevilgningen fra 2010 og 2011:

	SAK-prosjekt	Prosjektansvar	Tildelte midler
1.	Erfaringsbasert MBA i strategisk ledelse ved HiF	UiT v/HHT	190 000
2.	Master i økonomi og adm. ved HiH (og evt. HiF)	UiT v/HHT	200 000
3.	Fordypning i økonomi og adm.	UiT v/HHT	60 000
4.	Samarbeid om bachelor og master i idrett	HiF	1 100 000
5.	Utvikling av felles master i barnevern	HiH	1 250 000
6.	Samarbeid mellom sykepleieutdanningene ved HiF, HiH og UiT	UiT v/Helsefak	600 000
7.	Videreutdanning/mastergrad innen helsefag	UiT v/Helsefak	250 000
8.	Lærerutdanning i Harstad	UiT v/ILP	950 000
9.	Førskolelærerutdanning	UiT v/ILP	300 000
10.	Språksamarbeid	UiT v/HSL-fak	100 000
11	Fordelt UiT, HiF og HiH (fusjonsutredning 2010)		2 000 000
12	Administrasjon		100 000
13	Sømløs studentflyt uavhengig av campus	UiT v/ITA	400 000
14	Ufordelt		500 000
	SUM		8 000 000

De arbeidsgrupper som ble tildelt midler 1.12. 2010 har rapportert regnskap per 31.12. 2011.

2.2.7 Rapportering på saker fra Sivilombudsmannen og riksrevisjonen

Det er ikke registrert saker fra Sivilombudsmannen i 2011. Det er heller ikke registrert saker fra Riksrevisjonen på lønnsområdet ut over løpende dialog om blant annet overtid og bistillinger.

2.2.8 Rapportering om større investeringsprosjekter

Større investeringsprosjekter

Nybygg

Utvidelse av Medisin- og helsefagbygget (MH-bygget) – "Nybygg for medisin og helsefag, trinn 2 (MH II)"

Ekstern kvalitetssikring av forprosjektet for andre byggetrinn for bygg for medisin- og helsefag ved UiT er gjennomført. Kostnadsrammen på 1,072 mrd. kroner (prisnivå høsten 2008) er godkjent, og prosjektet er klart for startbevilgning. Utvidelsen skal gi rom for til sammen ca. 1000 studentarbeidsplasser ved det fusjonerte Helsevitenskapelige fakultet. Dette omfatter økt opptak til

medisin og ti andre helseprofesjonsstudier. Økningen er særlig stor ved sykepleierutdanningen og videreutdannings-/ mastergradsstudier. De økte opptakene er iverksatt, og overskrider allerede nybyggets rammer for studenttall. Universitetet arbeider for at finansiering av utbyggingen av MH II kommer på plass i revidert nasjonalbudsjett i 2012 og inn i budsjettammen for universitetet fra og med 2013.

Teknologibygget i Breivika

Bygget blir nå realisert, jf. bevilgning i statsbudsjettet for 2012.

Magasinbygg i Breivika for Tromsø Museum – Universitetsmuseet

Tromsø Museum – Universitetsmuseet (TMU) har forvaltningsansvar for en total samling på ca. 1 500 000 gjenstander/objekter fordelt på kulturvitenskapelige og naturvitenskapelige samlinger. TMU har behov for nybygg, og det har vært et mål for universitetet siden inkorporeringen i 1976 at også TMU lokaliseres på campus i Breivika. Store deler av samlingene kan karakteriseres som av enestående nasjonal og regional betydning. Verksteder og konserveringslaboratorium er i leide lokaler, og en del av objektene i samlingene er lagret i uegnede lagerlokaler. Det er behov for nye og større lokaler til samlingene da det er vanskelig å skape fullgode bevaringsforhold i dagens bygg samtidig med at samlingene skal være tilgjengelige for forskere. Behov for sikring av samlingene ved universitetsmuseene er omtalt i stortingsproposisjonen "Tingenes tale". Kunnskapsdepartementet har på grunnlag av dette bedt universitetet fremme forslag til romprogram for et museumsbygg i Breivika. Forslag til romprogram/rammeprogram på 27 000 m² brutto areal, og oversiktsplaner for universitetsmuseet med magasin- og utstillingsarealer som del av campus i Breivika, ble oversendt sommeren 2009. KD har i brev til Statsbygg av 13.7.2011 godkjent arealramme for magasindelen av Museumsbygget på 9 380 m² netto A-areal. Magasinbygget vil være første byggetrinn for et samlet museum i Breivika, og Statsbygg gis i oppdrag å føre magasindelen av rammeprogrammet fram til forprosjekt. Statsbygg har i kontakt med universitetet igangsatt arbeidet med byggeprogram og kostnadsramme, som forventes ferdigstilt i løpet av våren 2011. Dagens situasjon og forventet vekst er i samme størrelsesorden som opplyst i planer for nybygg ved Kulturhistorisk museum ved UiO. UiT vil i 2012 fremme forslag for departementet at også utstillingsdelen blir prosjektert da det nå er klart at utstillingsdelen av et nytt museumsbygg ikke blir en del av et eventuelt Nordområdemuseum.

Kurantprosjekter

Nybygg for Institutt for lærerutdanning og pedagogikk

Lærerutdanningen holder fortsatt til i lokaler som leies av Statsbygg på høgskolens tidligere campus. Nye lokaler i Breivika realiseres som kurantprosjekt som finansieres med flytting av dagens husleieutgifter. Prosjektet er nå med i oversikten over Kurantprosjekt under prosjektering i Statsbudsjettet for 2011. Universitetet startet sine nye femårige lærerutdanning høsten 2010. Den nye lærerutdanningen er en nyvinning som følge av fusjonen i Tromsø, og er en integrert utdanning hvor de tradisjonelle disiplinære fagmiljøene spiller en viktig rolle. Det er derfor svært u hensiktsmessig at lokalene for lærerutdanningen befinner seg på et helt annet sted enn på Campus Breivika. KD er kjent med detaljene i lærerutdanningen, og vi viser til dette. Eksisterende bygningsmasse på Mellomveien 110 har sitt opphav tilbake til Tromsø lærerskole, og hovedfløyen ble oppført i 1952. Bygningsmassen framstår som lite hensiktsmessig i forhold til dagens integrerte utdanning, og har også for liten kapasitet. Det ble i september 2010 oversendt forslag til ramme- og romprogram for prosjektet. Det har vært omfattende brukermedvirkning i utarbeidelsen av dette. UiT venter en snarlig avklaring fra departementet i denne saken.

Større investeringsprosjekter utenfor rammen

Renovering gamle Breivang

Universitetet kjøpte høsten 2006 Breivang videregående skole fra Troms fylkeskommune. Bygningens hovedfløy ble oppført i 1951, mens et noe mindre tilbygg sto ferdig i 1974. Totalt bruttoareal er på ca. 4 200 m², og bygget er i hovedsak innredet med klasserom, kontorer og spesialrom for husstell- og husflidsfag. Etter at universitetet overtok bygningen, har den vært benyttet til midlertidig opphold for

ulike brukergrupper, blant annet Tromsø 6 (Tromsøundersøkelsen). Før bygget kan tas i bruk på permanent basis, kreves det en omfattende renovering av bygning og tekniske anlegg. Det meste av teknisk infrastruktur i bygget har overskredet sin levetid, og må påregnes skiftet ut i sin helhet. Videre holder ikke bygget dagens krav når det gjelder energieffektivitet. Det anbefales derfor utvendig etterisolering samtidig som gamle vinduer byttes ut. Det må også påregnes innvendig oppgradering av overflater og tilpasning av planløsning til fremtidige brukere. Det antas at en fullverdig renovering av bygget vil kreve en investering i størrelsesorden 60 mill. kroner avhengig av brukertilpasninger og valgt standard.

Renovering av Realfagbygget

Bygget er delvis renoverert til en kostnad på ca. 40 mill. Det gjenstår arbeider med brannsikring, innvendige oppgraderinger og takarbeider for en kostnad på ca. 25 mill. Arbeidene planlegges gjennomført i perioden 2012-2014 der sikringsarbeidene prioriteres først.

Renovering Universitetsbiblioteket

Universitetsbiblioteket var ferdigstilt i 1981, og de tekniske anlegg har oppnådd forventet levetid. I tillegg er det behov for oppgradering innvendig med tanke på bedre funksjonalitet og tilpasning til nye studieformer. Mindre tiltak er planlagt og under gjennomføring, men på sikt må bygningen gjennom en helhetlig renovering/oppgradering.

Leieavtale - Forskningsparken 3

SIVA har oppført et byggetrinn 3 i Forskningsparken, Breivika, som skal benyttes til laborativ virksomhet, og flere selskap har meldt interesse/forpliktet leieforhold i nybygget. Universitetet i Tromsø har inngått leieavtale for arealet tiltenkt NorStruct-senteret ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi. I tillegg til de enkelte leietakernes egne særarealer er det etablert et felles laboratorium - Barents Bio Center. NorStruct vil ha deler av virksomheten i felleslaboratoriet, og det forutsettes at en felles løsning med flere vil gi større fleksibilitet i forhold til sambruk av utstyr og kompetanse. Bygget ble ferdigstilt og tatt i bruk medio februar 2011. Universitetets leieareal utgjør totalt ca. 1900 kvm brutto, inkl. andel av felleslaboratorium. Årlige leiekostnader inkl. investeringer er på 7,3 mill. kr.

Avsetninger – bygningsmessig vedlikehold

Universitetets avsetninger til fremtidig ekstraordinært vedlikehold av bygningsmassen var ved utgangen av 2010 disponert i sin helhet. Det er foreslått å avsette 10 mill. kroner årlig til fremtidig ekstraordinært vedlikehold eller større renovering.

2.2.9 Rapportering om reduksjon av midlertidig tilsetning

UiT har viet arbeidet med reduksjon av midlertidige tilsetninger stor oppmerksomhet, og har gjennomført de tiltak som er angitt i *Tildelingsbrev for 2011*. Det er gjort jevnlig kartlegginger og analyser, drøftinger med ledere og tillitsvalgte, gitt opplæring og informasjon overfor ledere og saksbehandlere og gjennomført dialog mellom universitetsdirektøren og hver enhet med gjennomgang av de enkelte midlertidige tilsetningsforhold. I august 2011 fastsatte universitetsdirektøren mål og tiltak på området inkludert rutiner for vurderinger og dokumentasjon ved midlertidig tilsetning, som er formidlet til enhetene. Det ble i 2011 gjort flere faste tilsetninger av ansatte med langvarige midlertidige tilsetningsforhold. Tall fra DBH viser likevel at andel midlertidig tilsatte i sentrale stillingskoder ved UiT har økt fra 2010 til 2011. Økningen er i stor grad knyttet til vikariater og til dekning av behov innenfor undervisning og forskning på grunn av økt aktivitet.

Universitetsdirektøren skal i 2012 følge opp fastsatte mål og tiltak overfor enhetene gjennom opplæring, informasjon, rådgivning og bistand, kartlegginger og analyser og gjennom styrking av tilsyns- og kontrollfunksjoner. Det vil bli lagt vekt på å få gjennomført faste tilsetninger av personer som har hatt langvarige midlertidige tilsetningsforhold ut fra de kriterier som UiT har fastsatt. Det vil også bli vurdert å endre UiTs praksis for permisjoner for å redusere behovet for vikarer og at det i større grad blir gjort faste tilsetninger i tekniske og administrative støttestillinger for prosjektbaserte aktiviteter.

2.2.10 Rapportering om etiske retningslinjer

UiT har ikke utarbeidet egne generelle etiske retningslinjer ut over de retningslinjer som gjelder for staten. Det er fastsatt etiske retningslinjer for veiledning, forskning og behandling av personopplysninger, som er samlet og synliggjort på UiTs nettsted. UiT har videre fastsatt egne retningslinjer for varsling, håndtering av konflikter og mobbing samt en "vær varsom"-plakat for ansattes opptreden overfor studenter. Det er satt i gang et arbeid initiert av AMU om "vær varsom"-plakat for ansatte og utforming av egne etiske retningslinjer for UiT.

2.2.11 Rapportering om forvaltning av fullmakter

Institusjonens eierskap i aksjeselskaper skal være av faglig interesse, og det skal fastsettes resultatmål for eierskapet. Styret skal gi en overordnet vurdering av forvaltningen av fullmakter, herunder institusjonens samlede eierskap, institusjonens strategi og mål og hvilken betydning eierskapet har for institusjonens øvrige virksomhet.

UiTs formål og virksomhet er beskrevet i universitetsloven, og for UiT er det nødvendig med en organisering som understøtter de mål som er satt for virksomheten. I organiseringen har UiT ulike virkemidler, for eksempel organisering av aktivitet internt eller i randsonen. Per 31.12.2011 har UiT eierinteresser i sju aksjeselskaper med formål innenfor forskning, utdanning, regional utvikling, kommersialisering og infrastruktur. For tre av disse selskapene har UiT dominerende innflytelse.

UiTs eierskap i aksjeselskaper er av faglig interesse, og aktiviteten styrker UiTs evne til å utføre primær oppgavene. Selskapene er opprettet for å ivareta et bestemt formål eller oppgave, og de skal utfylle UiT på sentrale satsingsområder. På denne måten kan UiTs virksomhet og aksjeselskapene betraktes som en helhetlig organisering som skal bidra til at UiT skal være bedre i stand til å ivareta institusjonens samfunnsmessige ansvar og realisere sektorpolitiske mål. UiT skal praktisere aktivt og målrettet eierskap i randseinstitusjoner, jf. strategidokument 2009-2013.

Selskapenes virksomhet understøtter UiTs strategi på ulike måter. Dette kan være UiTs rolle som kunnskapsmotor i landsdelen og regional aktør, bidrag til UiTs nordområdesatsing eller gjennom styrking av næringsrettet forskning og innovasjon. UiT har eierinteresser i et selskap (Norut) med formål bl.a. om å bidra til kommersialisering av forskningsresultater. Videre utgjør Norut-konsernet en tverrfaglig og bred basis for anvendt forskning og utvikling som utfyller sentrale satsingsområder ved UiT på en svært god måte. Sammen dekker Norut og UiT områdene fra grunnforskning og forskerutdanning til anvendt forskning og innovasjon. Gjennom samarbeid med og eierskap i Norut-konsernet har UiT et helhetlig forsknings- og innovasjonssystem. UiT har også eierinteresser i et infrastrukturselskap som bidrar med infrastruktur som er svært viktig for UiTs satsing på marin forskning og utdanning.

Barentsinstituttet AS ble formelt avvirket i 2011, og instituttet er organisert internt ved UiT for ivaretagelse av formålet. For å oppnå en mer effektiv organisering av kommersialiserings- og innovasjonssystemet og bedre finansiering av denne virksomheten, fusjonerte TTO Nord AS og Norinnova AS i 2011. Det fusjonerte selskapets navn er Norinnova Technology Transfer AS, og det inngår i Norut-konsernet. Kunnskapsdepartementet har vært orientert om disse endringene i UiTs eierskap.

Som en del av Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av statlige selskaper for 2010 gjennomførte Riksrevisjonen i 2011 en nærmere undersøkelse av UiTs forvaltning av eierinteressene i Rya Gods og Skoger AS. Videre oppfølging av denne undersøkelsen vil skje i samråd med departementet.

UiT har fastsatt prinsipper for vurdering av eventuell opprettelse av nye selskaper eller deltakelse i eksisterende selskaper. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet skal fortrinnsvis organiseres internt, og opprettelse av nye aksjeselskaper eller ervervelse av aksjer skal bare vurderes etter at intern organisering eller andre samarbeidsformer er funnet uhensiktsmessig og følgelig at ekstern organisering anses som en mer egnet måte å oppnå faglige og strategiske mål på. UiT foretrekker at eventuell etablering av kommersielle selskaper/spin-off-selskaper skjer i tilknytning til UiTs eksisterende kommersialiserings- og innovasjonssystem.

UiT har utfordringer knyttet til videreutvikling av den overordnede strategien for det samlede eierskapet, utvikling av eierstyringen og strategien for det enkelte selskap. Dette må i sterkere grad integreres i UiTs helhetlige virksomhetsstyring. Dette vil det bli arbeidet videre med i 2012.

2.2.12 Rapportering på sikkerhet og beredskap

UiT har etablert sentral beredskapsgruppe og lokale beredskapsgrupper og retningslinjer og rutiner for håndtering av kritiske hendelser. Det er gjennomført øvelser i 2011, blant annet en større øvelse hvor sentral beredskapsgruppe og flere lokale beredskapsgrupper var involvert. Som del av beredskapsarbeidet sentralt og lokalt blir det arbeidet planmessig med risiko- og sårbarhetsanalyser og tiltak for å forebygge og håndtere for kritiske hendelser. Det har kun vært mindre reelle hendelser i 2011, og uten alvorlig personskade.

2.3 Felles føringer

2.3.1 Inkluderende arbeidsliv

UiT har vært IA-virksomhet siden 1.9.2002. Den lokale avtalen er evaluert og revidert med virkning fra 1.7.2005, 1.4.2008 og 1.12.2010. Dagens avtale har en handlingsplan med 28 aktiviteter/tiltak som skal være gjennomført innen utløpet av 2013. Ved utgangen av 2011 var 17 av tiltakene gjennomført. For enkelte av tiltakene innebærer dette at det er satt i verk interne kontroller eller revisjoner som sikrer gjennomføring på enhetene.

2.3.2 Brukerundersøkelser

Det er gjennomført en kandidatundersøkelse blant tidligere studenter, evalueringer jf. kvalitetssikringssystem og arbeidsmiljøundersøkelse blant ansatte.

2.3.3 Lærlinger i staten

UiT har per 31.12.2011 ti lærlinger som er fordelt slik: Tre industrimekanikere, tre innenfor akvakultur, to innenfor foto, én innenfor automatisering og én innenfor CNC-maskineringsfag. Disse lærefagene vil også være aktuelle i 2012 med samme antall.

2.3.4 Statistikk for antall arbeidsplasser

UiT viser til rapporterte data til DBH.

2.3.5 Tilgjengeliggjøring av offentlige data

UiT viser til rapporterte data til DBH og SSB.

3. Planer for 2013

Innledning

Universitetet i Tromsøs strategiplan for perioden 2009-2013 angir overordnede mål for virksomheten. Disse målene følges opp gjennom kvalitetssystemet for utdanning (utdanningsmelding) og forskningsmelding. Disse meldingene danner en vesentlig kontekst for prioriteringer i budsjettarbeidet og styringssignaler til fakulteter og enheter under styret.

Med de gitte økonomiske rammene og forventningene til gjennomføring av samfunnsoppdraget finner UiT budsjettsituasjonen utfordrende. De frie grunnbevilgningenes andel av det totale budsjettet er begrenset, og nye satsinger må derfor finansieres gjennom omdisponering av eksisterende virksomhet. Universitetets egenart og nordområdeprofil kommer til syne gjennom videreføring av de tidligere prioriterte innsatsområdene.

Universitetet vil peke på følgende prioriteringer for 2012:

- Fortsatt satsing på etablerte SFF og SFI samt de lokale og nasjonale forskerskolene
- Marin bioprospektering
- SAK (samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon)
- EU-finansiert forskning
- Infrastruktur for forskning, blant annet tungregning
- Avsetninger til vedlikehold og renovering av bygningsmassen

På bygg- og infrastrukturensiden står UiT fortsatt med følgende uløste oppgaver:

- Nybygg for medisin- og helsefag, trinn 2 (MH II) – forprosjektert – klar for statsbevilgning
- Nybygg for Tromsø Museum – Universitetsmuseet – skal føres fram til skisseprosjekt
- Nybygg for Institutt for lærerutdanning og pedagogikk – kurantprosjekt
- Renovering og nyinvesteringer ved Breivang

Styret vurderer at disse prioriteringene bygger opp under regjeringens nordområdesatsing og universitetets egen strategiplan. Styret vil også peke på "Handlingsrom for kvalitet (2010: 13-14)⁵" sine konklusjoner. Det er stadig mer krevende å balansere økende kostnader til IT-systemer og administrasjon med faglig og strategisk handlingsrom. Universitetet må følgelig jobbe målrettet med sin virksomhetsstyring og interne rapporteringer for å effektivisere alle organisatoriske prosesser så langt som mulig.

Overordnet risikovurdering

Til grunn for risikovurderingene ligger UiT sin strategiske plan 2009 – 2013. Denne er i hovedsak utformet i henhold til målstrukturen for sektoren. Omleggingen av målstrukturen for 2012 endrer ikke på målbildet for UiT. Nye virksomhetsmål er formulert som utdypende punkter til egne strategiske mål og sektormål.

UiT sin visjon er som følger: *Vi skal skape et nasjonalt og internasjonalt kraftsenter for kompetanse, vekst og nyskaping i nordområdene.*

UiT legger til grunn syv kritiske suksessfaktorer for å utvikle seg videre i retning av visjonen, strategiske målsetninger, sektormål og virksomhetsmål. I tilknytning til disse gjøres risikovurderingene. Risikovurderinger som får en score på rødt felt følges særskilt opp under tiltakene i planer 2012.

- A. Tilstrekkelig økonomisk handlingsrom
- 1) At UiT taper i konkurransen om eksterne midler

⁵ Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert handlingsrommet i universitets- og høyskolesektoren

2) At manglende nybygg, økte husleiekostnader og kostnader til vedlikehold begrenser faglig og pedagogisk virksomhet

Sannsynlighet	Stor			
	Moderat		2	
	Liten			1
		Lav	Moderat	Alvorlig
Konsekvens				

Risikobildet det samme som for 2011. UiT har hatt bra suksess i søknader til EU og Forskningsrådet, men må fortsatt jobbe målrettet og aktivt med dette. Realfagsbygget blir nå realisert, men UiT har fortsatt store utfordringer på byggsiden. Nytt helsefagbygg står her i en særstilling. UiT setter nå av midler hvert år til håndtering av framtidige behov for vedlikehold.

B. Kvalitet og relevans i utdanning

- 1) Manglende balanse mellom studietilbud og rekruttering
- 2) At frafall i utdanningene øker

Sannsynlighet	Stor			
	Moderat		1	
	Liten			2
		Lav	Moderat	Alvorlig
Konsekvens				

Risikobildet er i hovedsak det samme som for 2011. UiT har hatt en større gjennomgang av studieporteføljen, men det gjenstår fortsatt viktig arbeid i forholdet mellom studietilbud og rekruttering. Fleksible studier er et sentralt satsingsområde for UiT for å heve kvaliteten i utdanningene og for å øke tilgjengeligheten av studietilbudene. UiT har stabilitet i frafall fra utdanningene, men anser fortsatt dette som et viktig forbedringsområde.

C. Kvalitet og relevans i forsknings- og utviklingsarbeid

- 1) At antall publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk ikke kommer på nivå med de andre breddeuniversitetene
- 2) At volum og suksessrate på søknader om forskningsfinansiering blir for lav

Sannsynlighet	Stor			
	Moderat		2	
	Liten		1	
		Lav	Moderat	Alvorlig
	Konsekvens			

Det er for tidlig å gjøre vurderinger av publikasjonspoeng for 2011. Produksjonen har økt alle år siden publikasjonspoeng ble innført som indikator, men UiT ligger fortsatt etter de andre breddeuniversitetene. UiT har hatt en gledelig utvikling i suksessraten for forskningsfinansiering, særlig innenfor EU. UiT har imidlertid en sårbar organisering av støttefunksjonene rundt EU-finansiering som det må arbeides videre med å utvikle. Det jobbes imidlertid aktivt med dette, og sannsynlighet justeres derfor noe ned.

D. Rekruttering og utvikling av universitetets personale

- 1) At det ikke er tilgang på godt kvalifiserte søkere til stillinger
- 2) At det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet ikke er godt

Sannsynlighet	Stor			
	Moderat		1	2
	Liten			
		Lav	Moderat	Alvorlig
	Konsekvens			

Sammenliknet med 2011 vurderes utfordringene knyttet til det fysiske arbeidsmiljøet med høyere sannsynlighet pga. manglende realisering av helsefagbygget. Arbeidsmiljøundersøkelsen i 2011 tilsier at det psykiske arbeidsmiljøet i hovedsak er godt. UiT har fortsatt ingen særskilte utfordringer på rekrutteringssiden og risiko vurderes på samme nivå som for 2011.

- E. Effektiv organisasjon og godt lederskap på alle nivå i organisasjonen
- 1) At forvaltning og virksomhetsstyring er for kompleks og dårlig koordinert
 - 2) At kultur for ledelse ikke videreutvikles
 - 3) At regelverket for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet ikke etterleves

Sannsynlighet	Stor		1	
	Moderat		3	
	Liten		2	
		Lav	Moderat	Alvorlig
Konsekvens				

Den organisatoriske driften er viktig å fokusere på da en stor del av KD sin bevilgning disponeres til dette. UiT har gjort noen skritt i effektivisering av virksomhetsstyringen og nye prosjekt er under utarbeidelse. Sannsynligheten opprettholdes da det fortsatt er utfordringer på dette området. Det jobbes aktivt med BoA f og UiT vil gå til anskaffelse av et prosjektstyringsystem. Sannsynlighet justeres derfor noe ned.

- F. Gode samarbeidsrelasjoner lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt
- 1) At UiT ikke klarer å prioritere tilstrekkelig samvirke med nærings- og arbeidsliv
 - 2) At samarbeidet med universitetets- og høgskolesektoren i nordområdene ikke utvikles videre

Sannsynlighet	Stor			
	Moderat			
	Liten		1	2
		Lav	Moderat	Alvorlig
Konsekvens				

UiT har et utstrakt samarbeid med arbeids- og næringsliv og med de andre universitetene og høgskolene i landsdelen. Prosessen med SAK, Samfunnskontrakt og RSA tilsier at arbeidet går i riktig retning. Sannsynlighet settes derfor noe ned.

- G. Tydelig rolle som et ledende universitet i nordområdene
- 1) At UiT ikke lykkes i å samle sin forskningsprofil mot nordområdene
 - 2) At UiT ikke klarer å synliggjøre sin rolle

Sannsynlighet	Stor			
	Moderat	2		
	Liten		1	
		Lav	Moderat	Alvorlig
	Konsekvens			

UiT har befestet sin posisjon som det ledende universitetet i nordområdene. Sannsynlighet både for punkt 1) og 2) vurderes derfor som noe lavere i 2012.

Vesentlige risikoelementer

Risikobildet er i hovedsak uendret for 2012 sammenliknet med 2011. UiT har en god utvikling innenfor flere av de kritiske suksessfaktorene, men vurderer at det fortsatt vil være viktig å opprettholde oppmerksomheten på de samme områdene som i 2011 med unntak av "innsats i nordområdene ikke forstås og anerkjennes" som nå vurderes som utenfor risiko med særskilt høy sannsynlighet og/eller konsekvens.

- At UiT taper i konkurransen om eksterne midler/ at volum og suksessrate på søknader om forskningsfinansiering reduseres
- At manglende nybygg, økte husleiekostnader og kostnader til vedlikehold begrenser faglig og pedagogisk virksomhet
- Manglende balanse mellom studietilbud og rekruttering
- At antall publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk ikke kommer på nivå med de andre breddeuniversitetene
- At forvaltning og virksomhetsstyring er for kompleks og dårlig koordinert
- At regelverket for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet ikke etterleves

Tiltak for å redusere risiko på de ovennevnte kritiske suksessfaktorene omtales under gjennomgangen av sektormålene nedenfor.

Politiske føringer for 2012

Nytt for Planer 2012 ligger eksplisitte politiske føringer for virksomheten som del av målstrukturen. UiT har følgende direkte kommentarer til føringene, og viser ellers til omtalene under de ulike sektormålene.

Økt kapasitet i høyere utdanning, særlig i profesjonsfagene

UiT har kapasitetsbegrensninger innenfor helsefaglige profesjonsutdanninger på grunn av den fysiske infrastrukturen. Det jobbes aktivt med å realisere MH II for å løse dette. Vi viser også til kommentarene om aktivitetskravene i Rapport 2011.

Økt forskningsinnsats i realfag, teknologifag og profesjonsfag

UiT arbeider aktivt med å utvikle sin forskningsinnsats på alle nivå i organisasjonen. Som omtalt nedenfor er arbeidet med å forbedre gjennomslag i kilder for forskningsfinansiering et vesentlig element i dette. UiT vil peke på at realiseringen av nytt teknologibygget vil gi nye og bedre rammebetingelser for å utvikle ingeniøruddanningene og forskningsaktiviteten rundt disse.

Økt samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon.

UiT viderefører sitt SAK-samarbeid med Høgskolen i Finnmark og Høgskolen i Harstad, som omtalt i rapport 2011. I tillegg kommer samarbeidet innenfor rammen av samfunnskontrakt, som ledes og koordineres av Råd for høyere utdanning i Nord-Norge. I denne konteksten vil arbeidsdeling og koordinering av faglige aktiviteter være et løpende tema.

3.1 Planer for virksomheten 2013

Sektormål 1: **Universiteter og høyskoler skal gi utdanning av høy internasjonal kvalitet i samsvar med samfunnets behov.**

Hovedmål UiT: **UiT skal ha gode og relevante utdanningstilbud basert på forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid på internasjonalt nivå. Universitetet skal opprettholde bredde og mangfold i sitt samlede utdanningstilbud .**

Virksomhetsmål 1.1 UiT skal utdanne kandidater som er attraktive på arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt. Utforming av relevante studieprogram skal skje gjennom god samhandling med arbeids- og samfunnsliv.

Virksomhetsmål 1.2 UiT skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, høyt læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Virksomhetsmål 1.3 God nasjonal og internasjonal rekruttering er viktig for å utvikle den bredden i studieporteføljen som universitetets samfunnsoppdrag forutsetter.

Risikoelementer

Manglende balanse mellom studietilbud og rekruttering

Dette risikoelementet omhandler forholdet mellom rekruttering og antall studietilbud ved UiT. For mange studietilbud med for få studenter representerer en økonomisk, og i neste omgang kvalitetsmessig, utfordring. Dette kan føre til for tynne fagmiljøer som må opprettholde en for stor faglig portefølje. Det vil over tid gå ut over kvaliteten både i forskningen og i studiene.

Det er et åpenbart dilemma å balansere rollen som et breddeuniversitet og strategiske spissinger og/eller bærekraftige fagmiljø. Universitetet har ansvar å ha en faglig bredde, og kan følgelig ikke uten

videre skjære ned på studietilbud som vurderes som faglig viktige i landsdelen og i henhold til regjeringens nordområdestrategi. Dette er en krevende balansegang som hele tiden må vurderes.

Rekrutteringssituasjonen og fagporteføljen er sammensatt i organisasjonen. Noen fagområder rekrutterer meget godt, mens andre har større utfordringer. Universitetets strategi så langt har vært et bredt anlagt rekrutteringsarbeid for å ivareta eksisterende bredde, men det er klart at studieporteføljen er ikke godt nok tilpasset universitetets rekrutteringsgrunnlag og søkermasse. For å redusere risikoen for stor spredning av faglige ressurser vil vurderingen av studieportefølje sammen med et målrettet og intensivt rekrutteringsarbeid være viktig.

Hovedprioriteringer 2012

Som risikovurderingene peker på er det viktig for UiT å etablere en god balanse mellom rekruttering av studenter og studietilbud. I bunnen for godt rekrutteringsarbeid ligger attraktive studietilbud drevet av gode fagmiljø med internasjonale relasjoner (utveksling). Ut fra dette har UiT følgende hovedprioriteringer for 2011.

Studieprogramporteføljen og rekruttering

Utvikling av studieporteføljen og SAK

Styret behandlet egen en sak om studieporteføljen i 2011 (se rapport). Det ble i samme sak vedtatt å behandle sak i 2012 om prinsipper for oppretting og nedlegging av studietilbud. Dette er særlig motivert ut fra behov for en avklaring av små humanistiske fag (også andre fag) sin posisjon som del av universitetets studieportefølje.

UiT arbeider også med utvikling av nye studietilbud. Det foreligger blant annet planer om å etablere en idrettshøgskole i samarbeid med Høgskolen i Finnmark og et Y-vei tilbud for ingeniørutdanningene i samarbeid med Høgskolen i Narvik. I tillegg er det etablert flere SAK-prosjekter i samarbeid med Høgskolen i Finnmark og Høgskolen i Harstad.

Fleksible utdanninger

Universitetet har mål om å bli nasjonalt ledende på fleksibel utdanning. Det er etablert et prosjekt med øremerkede midler for å stimulere fagmiljøene til videre utvikling av fleksible tilbud og IKT i utdanningen. Prosjektet hadde oppstart i 2011, og vil bli evaluert etter fire år. Universitetet skal i 2012 videreføre prosjektet og jobbe videre med en generell implementering av fleksible utdanninger. Det nasjonale eCampusprogrammet, SAK og samfunnskontrakt er viktige kontekster for arbeidet med utvikling av fleksible studier. Det arbeides også med organiseringen av støttefunksjoner for å kunne håndtere dette på en god måte. Fleksible studier er et sentralt samarbeidsområde innenfor SAK og samfunnskontrakt.

Rekruttering

Universitetet skal øke antallet primærøkere, spesielt søkere fra Sør-Norge og internasjonalt. For å nå dette målet, jobbes det med en rekke basert på en studie av Nord-Norge som studentregion. Rekruttering av utenlandske studenter vurderes også som viktig supplement til norske søkere og i tråd med UiTs internasjonaliseringsstrategi.

Kvalitet og frafall

Kvalitet i utdanningen

UiT sitt kvalitetssikringssystem skal reakkrediteres av NOKUT i 2012. Dette vil naturligvis være en sentral begivenhet som vil ta mye oppmerksomhet og ressurser. Videre utvikling av kvalitetssystemet vil være avhengig av NOKUT sine tilbakemeldinger. Som utdanningsmeldingen peker på, har UiT utfordringer på sammenhengen i kvalitetssystemet fra institutt, fakultet og universitetets ledelse.

Frafall

Frafalls- og gjennomføringsproblematikken er spesielt bekymringsfull for bachelorprogrammene. Funnene fra gjennomførte undersøkelser om frafall i utdanningene vil bli brukt til å fastsette og iverksette tiltak.

Godt læringsmiljø

I 2011 ble det gjennomført en læringsmiljøundersøkelse blant studentene (se rapport 2011). Tilstanden for læringsmiljøet ved UiT er bra med god trivsel blant studentene. De funnene som er gjort i undersøkelsen vil bli fulgt opp i 2012.

Universell utforming av IKT er et prioritert satsningsområde. Det skal spesielt arbeides med nettsider og Fronter.

Utvikle internasjonaliseringen av studietilbudene videre

Internasjonal mobilitet

Minst 15 % av studentene ved universitetet skal være utenlandske studenter. Økningen skal skje gjennom en dobling av antallet selvfinansierte studenter, og alle studieprogram skal ha både innreisende og utreisende utvekslingsstudenter.

Engelskspråklige studietilbud

Antallet norskspråklige program med innslag av engelskspråklige emner skal økes for å gi et bredere tilbud til innreisende utvekslingsstudenter og bidra til internasjonaliseringen av universitetet for studenter som ikke reiser ut. Antall studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner skal økes. Flere fagmiljø planlegger fellesgradsprosjekter, og antallet vil ventelig øke også i 2012.

Forvaltning og kvalitet i opptak

Universitetet skal redusere ressursbruken av søknads- og opptaksbehandlingen, og arbeide for et framtidig samordnet opptak av utenlandske mastergradsstudenter. Antallet søkere til engelskspråklige gradsprogram står ikke i forhold til disponible studieplasser eller til det antallet søkere som blir funnet kvalifisert. Universitetet skal i 2012 fortsette arbeidet med søknads- og opptaksrutiner og gjennomføre tiltak for å effektivisere arbeidet.

Styringsparametere for rapportering 2012

- Gjennomføring på normert tid (KD)
- Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere (KD)
- Antall nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekivalent
- Antall tatt opp og andel nye opptatte studenter
- Ant. inn/utreisende på utvekslingsavtaler
- Kvalitativt styringsparameter: Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene (KD)

Sektormål 2:	Universiteter og høyskoler skal i tråd med sin egenart, utføre forskning, kunstnerisk- og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.
Hovedmål UiT:	UiT skal være en internasjonal institusjon for forskning kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet. Universitetet skal bidra til at den nasjonale bredden i grunnforskningen blir ivaretatt. På utvalgte områder skal universitetet være internasjonalt ledende.
Virksomhetsmål 2.1	UiT skal frembringe FoU-miljøer på høyt internasjonalt nivå. UiTs særlige fortrinn på nordområderelevant forskning som skal utnyttes.
Virksomhetsmål 2.2	UiT skal ha gjennomslag i NFR og EU sine forskningsprogram og andre eksterne finansieringskilder for FoU.
Virksomhetsmål 2.3	UiT skal synliggjøre FoU-innsats gjennom økte publikasjoner i anerkjente og relevante publikasjonskanaler.

Risikoelementer

At antall publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk ikke nærmer seg nivået til de andre breddeuniversitetene

Selv om UiT har produsert et jevnt økende antall publikasjonspoeng i både absolutte tall, per fagårsverk og per førstestilling/postdoktorstilling, har UiT lavere produksjon av publikasjonspoeng per forsknings-, undervisnings- og formidlingsårsverk enn de andre breddeuniversitetene. Det er avgjørende for UiT at den vitenskapelige produksjonen fortsetter å øke. Konsekvensen av å ikke komme på nivå med de andre breddeuniversitetene vil både påvirke institusjonens omdømme og evne til å konkurrere om ekstern finansiering. Omdømmet til institusjonen vil videre kunne påvirke institusjonens evne til å rekruttere de beste forskerne, som i neste omgang vil kunne påvirke produksjon av vitenskapelige publikasjoner.

At UiT taper i konkurransen om eksterne midler/ at volum og suksessrate på søknader om forskningsfinansiering reduseres

UiT har som mål å øke den samlede kunnskapsproduksjonen innen alle sine fagområder. Én vesentlig forutsetning for å nå dette målet er knyttet til finansiering av den økte aktiviteten. Her vil evnen til å kunne konkurrere om ekstern finansiering nasjonalt og internasjonalt på ulike arenaer være avgjørende. Å få gjennomslag i etablerte kanaler for forskningsfinansiering er en anerkjennelse av både kvalitet og relevans, og er samtidig nødvendig for å sikre videre faglig utvikling. For å øke forskningsproduksjonen og det strategiske handlingsrommet er det derfor vesentlig at hele organisasjonen fokuserer på eksterne midler. De samlede eksterne inntektene til UiT har økt de siste årene, og det er lite som tilsier at denne utviklingen ikke vil fortsette. Den eksternt finansierte forskningsaktiviteten består i stor grad av internasjonale samarbeidsprosjekter, hvilket er avgjørende for forskermobilitet og dermed utveksling av erfaring og kunnskap. Manglende suksess på søknader vil derfor også svekke det internasjonale forskningssamarbeidet og mulighetene for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet. Universitetet anser det derfor som svært viktig at institusjonen fortsatt har fokus på å øke de eksterne inntektene.

Risikoen for manglende suksess er særlig knyttet til for lav søknadsinnsats, for lav økonomisk uttelling på søknadsinnsatsen, for mange små og fragmenterte forskergrupper, mangelfull ekstern finansiering av forskningen og variasjoner i inntekter som skyldes EUs system for utbetaling av tildelinger. Av disse risikoene vurderes det å få lav økonomisk uttelling på søknadsinnsatsen både som den mest sannsynlige og som den med de største konsekvenser. Universitetet må følgelig prioritere kvaliteten i søknadsarbeidet. Videreutvikling av samarbeidet mellom fagmiljø og administrasjon er særlig viktig i denne sammenheng.

Hovedprioriteringer 2012

For UiT vil det alltid være spenning mellom bredde og spissing i forskningen. Universitetet har ikke store ressurser å sette inn på strategiske forskningsområder. Satsingene er følgelig langsiktige, de må utvikles over tid og normalt finansieres over eksterne midler. Som risikovurderingene viser, vurderes produktivitet per undervisnings-, forskings- og formidlingsstilling og volum og suksessrate på søknader om forskningsfinansiering som helt sentralt for å utvikle forskningsvirksomheten ved UiT. Det faglige arbeidet med dette foregår naturligvis i hovedsak på fakultetene med lederstøtte og administrativ støtte fra alle nivåer i organisasjonen.

Publikasjoner

I 2011 har fakultetene utarbeidet egne handlingsplaner for å øke publikasjonsraten per årsverk. Utfordringene er ulike for de forskjellige fakultetene, noe som reflekteres i handlingsplanene. UiT vil i 2012 fokusere på implementering av handlingsplanene for å tette gapet mot de andre breddeuniversitetene.

Søknadsaktivitet/ekstern finansiering

EU/NFR

UiT fokuserte i 2011 på tiltak rettet mot søkerkompetansen hos vitenskapelig tilsatte. Dette blir fulgt opp i 2012 med tiltak for administrativt personale som har dedikerte støttefunksjoner mot ekstern finansiering. Tiltakene er rettet både mot søknads- og driftsfasene i prosjektene. UiT bygger gjennom disse tiltakene kompetanse som det vil være viktig å vedlikeholde i kommende år. UiT vil vurdere organiseringen av støttefunksjonene for ekstern finansiering som del av administrasjonsgjennomgangen.

For 2012 er det bestemt at UiT vil premiere gode EU-søknader som ikke når helt opp i konkurransen ved å tildele prosjektene postdoktorstillinger. Hensikten er å stimulere til flere søknadsinitiativ mot EUs rammeprogrammer.

SFF/SFI

UiT vil i 2012 fortsatt satse på å vinne fram i konkurransen om SFF/SFI. Dette er langsiktige utviklingsprosjekt som det vil jobbes kontinuerlig med. UiT vil bidra med én krone for hver tredje krone som finansieres av Forskningsrådet og bedriftspartnere. Dette bidraget til SFI-ordningen kommer i tillegg til det fakultetet tildeles gjennom universitetets interne budsjettfordelingsmodell.

ERC

UiT vil i 2012 samle aktuelle søkere til ERC til et seminar der ordningen presenteres og knytter støttepersonell opp mot aktuelle søkere. Dette er en oppfølging av et mer omfattende program som ble gjennomført i 2011. Målsetningen med tiltaket er å bygge opp viktig søkerkompetanse hos de beste forskertalentene ved UiT, og at én eller flere av disse skal nå opp i konkurransen om ERC grant.

Forskerutdanning

Forskerskolene

UiT er avhengig av god rekruttering til stipendiatstillinger for å utvikle fagområdene og for å sikre rekruttering til disse. Oppfølging av forskerutdanningen, blant annet gjennom etablering av forskerskoler, er vesentlig i denne sammenhengen. UiT var tidlig ute med å etablere institusjonelle forskerskoler for å øke kvaliteten til forskerutdanningen ved institusjonen. Evalueringen av forskerskolene viste at noen studenter fant veiledningen mangelfull, og UiT vil i 2012 utarbeide et permanent kurs for veiledere som gjennomføres første gang våren 2013. Det vil også bli gjennomført universitetspedagogisk opplæring av doktorgradsstudenter for å styrke deres undervisningskompetanse. Kurset vil bli gjennomført første gang høsten 2012, og vil deretter gjennomføres vekselvis på norsk og engelsk.

Internasjonalisering

UiT vil arbeide med å koordinere den internasjonale virksomheten bedre. Dette omfatter særlig å få en tettere forvaltning av samarbeidsavtaler på utdannings- og forskningssiden for å sikre en mer effektiv ressursforvaltning og kvalitet.

Styringsparameter for rapportering 2012

- Gjennomsnittlige publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling siste tre år
- Forskningsrådets tildelinger per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling
- Tildelinger fra EU per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling
- Antall søknader og tilslag på SS, SFI og ERC grants
- Uttelling på RBO
- Kvalitativt styringsparameter: Resultatoppnåelse på forskning i forhold til sin egenart (KD).
- Kvalitativt styringsparameter: Samspill mellom forskning og utdanning (KD).

Sektormål 3: **Universiteter og høyskoler skal være tydelige samfunnsaktører og bidra til formidling, internasjonal, nasjonal og regional utvikling, innovasjon og verdiskaping.**

Hovedmål UiT: **UiT skal styrke sin posisjon og sitt omdømme gjennom god kommunikasjon, formidling av sitt arbeid og en tydelig profil, og gjennom forskning og sitt kunstneriske og faglige utviklingsarbeid være en sentral motor for økt innovasjon og næringsutvikling i nordområdene.**

Virksomhetsmål 3.1 UiT skal være en tydelig formidler av forskning og sitt kunstneriske og faglige utviklingsarbeid.

Virksomhetsmål 3.2 UiT skal framstå som tydelig kompetanseaktør i nordområdene.

Virksomhetsmål 3.3 UiT skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid, utdanning og innovasjon, og slik medvirke til vekst og utvikling i privat og offentlig sektor.

Risikoelementer

UiT har ingen særskilte risikoelementer knyttet til sektormål 3.

Hovedprioriteringer 2012

Profilering

UiT skal i 2012 videreutvikle den strategiske satsingen på nordområdene gjennom kommunikasjons- og formidlingsstrategier som prioriterer og tydeliggjør UiTs rolle som den fremste kunnskapsutvikler i og om nordområdene. For å styrke formidlingsarbeidet skal UiT systematisk benytte informasjon fra søknader om ekstern forskningsfinansiering med hovedvekt på forskningsprosjekt som faller inn under UiTs nordområdeprofil. UiT skal videre styrke kommunikasjon og omdømmebygging gjennom økt bruk av sosiale medier (i tråd med anbefalingene i Statens kommunikasjonspolitikk). UiT skal også styrke den målrettede profileringen mot aktuelle samarbeidspartnere i arbeids- og næringslivet ved å samordne og videreutvikle samfunnskontaktrollen.

Formidling

UiT har en nøkkelrolle i regjeringas strategiske satsing på nordområdene. Det er et viktig mål for UiTs formidlingsarbeid at vi styrker vår posisjon som nordområdeuniversitet. I 2012 vil UiT fortsatt formidle

resultat av forsknings- og utdanningsvirksomheten til allmennheten, og prioritere videreutvikling av eksisterende kanaler for forskningsformidling, særlig gjennom egne nettsider og sosiale medier. Styrking av enkeltforskeres formidlingskompetanse er fortsatt viktig, og UiT vil blant annet arrangere kurs i presentasjonsteknikk og bruk av levende bilder i forskningskommunikasjonen.

Tjenesten High North Research Documents ble lansert i januar 2012. Tjenesten gir fri tilgang til forskningsdokumenter om nordområdene. Tjenesten skal videreutvikles, og det tas sikte på at High North Research Documents skal inngå i det digitale bibliotek for University of the Arctic.

For UiTs utgivelser skal Open Access være det foretrukne alternativ. Septentrio Academic Publishing vil bli videreutviklet med flere tellende serier gjennom konvertering av eksisterende tidsskrift/serier til Open Access, og oppstart av minst en ny serie. Det arbeides også med å få på plass infrastruktur for monografipublisering med sikte på å etablere en tellende serie med basis i universitetets behov.

Innovasjon og entreprenørskap

Bidrag til innovasjon og verdiskaping er også et viktig element i UiTs utadrettede arbeid. Det vil jobbes videre med å bygge bro mellom forskning og næringsvirksomhet. Samvirket mellom universitet/høgskole og arbeids- og næringsliv er også et viktig tema i arbeidet med samfunnskontrakt, og dette vil bli et tema i møter med RSA og "forum for samfunnskontrakt". Universitetsmiljøene har variabel kunnskap om og kultur for kommersialisering, og å endre dette er en langsiktig prosess. Fusjonen med TTO Nord og Norinnova i 2011 er et skritt i retning av et mer helhetlig og kompetent kommersialiseringsmiljø i Tromsø. UiT vil arbeide videre med det nye selskapet for å utvikle gode mekanismer for kommersialisering. Det vil blant annet bli arrangert et arbeidsseminar der samtlige FoU-aktører i Nord-Norge inviteres for å diskutere det nye selskapets tematiske innretning og samarbeid i Nord-Norge.

Styringsparameter for rapportering 2012

- Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (KD)
- Antall mottatte forretningsideer
- Antall nyopprettede selskaper
- Kvalitativt styringsparameter: Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv, herunder desentralisert undervisning og fjernundervisning (KD)

Sektormål 4:	Universiteter og høyskoler skal ha effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle.
Hovedmål UiT:	Universitetet i Tromsø skal ha en robust og fleksibel organisasjon som på best mulig måte bidrar til at de overordnede målsetningene i UiTs strategi og handlingsplaner nås.
Virksomhetsmål 4.1	UiT sin personalpolitikk skal bidra til å skape et godt og likestilt arbeidsmiljø med et høyt kompetansenivå.
Virksomhetsmål 4.2	UiT skal ha en kompetent, effektiv og riktig dimensjonert administrasjon.
Virksomhetsmål 4.3	Virksomhetsstyring og intern kontroll skal legge til rette for effektiv og god ressursforvaltning, og bygge opp under den faglige virksomheten.
Virksomhetsmål 4.4	Infrastruktur og tekniske systemer skal utvikles og utnyttes for å gi optimal ressursutnyttelse.

Risikoelementer

At manglende nybygg, økte husleiekostnader og kostnader til vedlikehold begrenser faglig og pedagogisk virksomhet

UiT sin bygningsmasse har etter fusjonen ulik kvalitet, og det er klare plassmangler. Det er vesentlig for UiT sin videre utvikling at studenter og ansatte har hensiktsmessige og sikre arbeidsforhold. Dette er vesentlig ut fra rekruttering av både studenter og ansatte. Det er følgelig viktig at UiT holder høyt trykk på arbeidet med nye bygg og med å skaffe tilstrekkelig handlingsrom til å vedlikeholde den eldre delen av bygningsmassen. Realiseringen av et nytt bygg for teknologifag er viktig, men situasjonen for helsefagene er alvorlig. Medisin- og helsefagene kan ikke øke sine opptak pga. sprengt kapasitet. MH II er derfor et særdeles viktig prosjekt for UiT å få realisert. Lærerutdanningen har gamle og lite hensiktsmessige lokaler på Mellomveien sør for Tromsø sentrum.

At regelverket for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet ikke etterleves

Universitetet har utfordringer knyttet til å implementere regelverk og rutiner for håndtering av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BoA). Dette er en generell utfordring i sektoren som UiT har sin andel av. Det har vært satt inn betydelig innsats i utvikling av rutiner, maler og intern opplæring i regelverk. Fremdeles gjenstår betydelig arbeid før etterlevelsen av regelverk rundt BOA-aktiviteten er tilfredsstillende. Universitetet har en klar målsetning om å etterleve kravene i F 20-07 og økonomiregelverket generelt. Utfordringene på BoA-området representerer også en utfordring mht. intern økonomistyring da man ikke vil ha tilstrekkelig kontroll over økonomiske transaksjoner før regelverket overholdes.

Hovedprioriteringer 2012

Sektormål 4 omhandler økonomiske og forvaltningsmessige forhold. Som risikovurderingene peker på, har universitetet utfordringer på dette feltet. UiT er, som andre breddeuniversiteter, en stor og kompleks organisasjon hvor det etter all sannsynlighet er muligheter for å drive mer effektivt og med bedre kvalitet. Effektivitet forutsetter en god og ryddig personalpolitikk og profesjonell ledelse i alle ledd.

Vedlikehold av eldre bygningsmasse og tildeling av nye bygg vurderes som meget viktig for effektiv og forutsigbar drift. Universitetet må derfor fortsette arbeidet med å realisere nye bygg på campus og skape handlingsrom for tilstrekkelig vedlikehold.

Effektivisering av forvaltning og virksomhetsstyring

Gjennomgang av administrativ arbeidsdeling og ressursbruk

UiT har gjennomført kartlegginger og interne prosesser med hensyn til administrative og tekniske funksjoner. Dette arbeidet vil bli videreført i 2012 med sikte på å oppnå høyere kvalitet og forutsigbarhet i de administrative tjenestene. UiT mener det er rom for økt effektivitet, bedre bruk av kompetanse og frigjøring av ressurser til undervisning, forskning og formidling.

Intern virksomhetsstyring

UiT innfører ny virksomhetsstyring i 2012 med budsjettfordeling 31. mai. Hensikten er at budsjettenhetene skal gjennomføre sitt budsjett- og årsplanarbeid med kjent budsjetttramme. Det er utviklet omforente maler for årsplaner som inneholder risikovurderinger og lignende. Dette bør blant annet bidra til effektivisering og bedre oversikt over virksomheten.

Forbedre bruken av IKT

UiT vil i 2012 fortsatt ha fokus på bedre utnyttelse av elektroniske saksbehandlingssystemer med mål om å erstatte manuelle arbeidsoperasjoner og spare ressurser. Herunder skal det jobbes med rutiner, bruk av og funksjonalitet for lønns- og personalsystemet Paga og PagaWeb, Agresso, stoffkartotek og ePhorte. UiT vil også vurdere nye verktøy for blant annet undervisningsplanlegging og prosjektstyring. En sentral målsetning er å forenkle og standardisere bruken av IKT-systemer for å forbedre effektivitet og kvalitet.

UiT skal i 2012 arbeide videre med å revidere og oppdatere rutiner for behandling av personopplysninger og gjennomføre risikovurderinger av IT-systemer med hensyn til informasjonssikkerhet.

Økt utnyttelse og effektiv bruk av arealer

UiT skal oppdatere ordningen for internhusleie til ny organisasjonsstruktur, og videreutvikle ordningen til å inkludere insentiver til økt arealutnyttelse. Det jobbes også med en felles forvaltning av undervisningsrom for å bedre forvaltning, standardisere utrustning og forbedre utnyttelsen av disse.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

BOA vil bli et gjennomgående tema i møter mellom institusjonsledelsen og fakulteter/enheter under styret. Implementeringen av regelverket forutsetter en god ledelsesforankring sammen med en videre opplæring av prosjektledere. Det er utarbeidet en egen tiltaksplan for implementering av BoA-regelverket. Denne inneholder tiltak om opplæring, økt intern kontroll og kvalitetssikring/kontroll av prosjekter i oppstarts- og avslutningsfasen. UiT vil i 2012 anskaffe et prosjektstyringsverktøy for å støtte opp under forbedringen av BoA-feltet.

Kompetanseutvikling og rekruttering

Lederutvikling

UiT skal videreføre satsingen på lederutvikling i 2012 med tiltak overfor ledergrupper på alle nivåer. Likestilling mellom kjønnene skal være en del av institusjonens lederutvikling.

Medarbeiderutvikling

UiT vil styrke satsingen på utviklingen av den enkelte medarbeider gjennom god dialog mellom leder og medarbeider, god faglig og kollegial støtte og utvikling av bedre og mer differensierte verktøy.

Rekruttering

UiT skal videreføre og følge opp arbeidet med å kartlegge rekrutteringsutfordringer og behov mht. rekruttering til forsker- og undervisningsstillinger. Det skal utformes rekrutteringsplaner og tiltak tilpasset fagområder som er sårbare i forhold til aldersavgang, akkrediteringskrav og rekrutteringstilfang samt likestilling. Dette vil også gjelde for strategiske satsningsområder ved institusjonen. UiT vil benytte hensiktsmessige kunngjøringsportaler for å styrke rekrutteringen både nasjonalt og internasjonalt. UiT vil i 2012 fokusere på tilrettelegging for arbeidstakere med redusert funksjonsevne.

Likestilling

UiTs handlingsplan for likestilling mellom kjønnene skal følges opp. I 2012 vil fakultetenes arbeid med lokale likestillingsplaner og tilsetninger bli fulgt særlig opp.

UiT viderefører opprykksprosjektet, som har som mål at kvinner raskere når toppstillingskompetanse. Prosjektet skal bidra til at UiT når målet om kvinneandel i toppstillinger på 30 % innen utgangen av 2013. Universitetet har i 2011 opprettet et likestillingsutvalg med ekstern representasjon.

Midlertidige stillinger

UiT skal fortsette gjennomgangen av midlertidige tilsetningsforhold, og skaffe oversikt over hjemmelsgrunnlag, varighet og andre relevante forhold. I 2012 vil UiT jobbe med implementering av fastsatte mål og tiltak ned på instituttnivå, og universitetsdirektøren vil styrke tilsyns- og kontrollfunksjonene.

Internasjonal mobilitet

UiT har ratifisert Charter and Code, og ønsker i løpet av våren 2012 godkjenning av EU-kommisjonen og å få tilgang til å ta i bruk logo for HR Excellence in Research.

Arbeidsmiljø

UiT tilbyr fra og med 2012 en modulbasert grunnopplæring i helse, miljø og sikkerhet. Målet er å tilby en mer tilpasset opplæring ut fra den enkelte ansattes og students behov.

HMS-prosjektet avsluttes i 2012. Resultatet vil da være 1) tydeligere oversikt over roller og ansvar, 2) bedre system, prosedyrer og verktøy for systematisk og forebyggende HSM-arbeid og 3) forsterket organisasjonskultur som fremmer helse, miljø og sikkerhet.

Handlingsplan for inkluderende arbeidsliv ved Universitetet i Tromsø skal iverksettes i løpet av avtaleperioden 2010-2013. I løpet av 2012 skal prosjektet "Universitetet i Tromsø som helsefremmende arbeidsplass" gjennomføres med støtte fra tariffestede kompetansemidler.

Nybygg og vedlikehold av bygningsmasse

Vi viser til egen redegjørelse under "større investeringsprosjekter" i Rapport 2011.

Styringsparameter for rapportering 2012

- Andel kvinner i dosent og professorstillinger (KD)
- Andel midlertidig ansatte (KD)
- Forholdet mellom antall tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger og antall tilsatte i administrative stillinger
- Kvalitativt styringsparameter: Langsiktig økonomisk planlegging (KD)
- Kvalitativt styringsparameter: Robuste fagmiljøer (KD)

- Sektormål 5:** **Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, i Tromsø og Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet skal bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum.**
- Hovedmål UiT:** **Universitetsmuseet skal gjennom forskning og forvaltning av samlinger, bidra til å øke kunnskapen om nordområdene og sikre at nordområdenes natur- og kulturhistorie blir dokumentert, sikret og formidlet .**
- Virksomhetsmål 5.1 Tromsø Museum skal være et ledende miljø i forskningsformidling og en aktiv kunnskapsprodusent for en bærekraftig kultur- og naturforvaltning i nordområdene med vitenskapelige samlinger som aktive elementer i forskningen.
- Virksomhetsmål 5.2 Tromsø Museum skal ha en forsvarlig sikring og lagring av vitenskapelige samlinger og gjøre disse tilgjengelig for forskning, undervisning, forvaltning og allmennhet.

Risikovurderinger

Tromsø Museum (TMU) har ingen særskilte risikovurderinger ut over tidligere omtale av byggsituasjonen.

Hovedprioriteringer 2012

Som avdeling ved universitetet følger museet samme strategier og målsetninger for den faglige virksomheten som organisasjonen ellers. Museet har ikke egne studier, men bidrar i ulike emner på universitetet . Museet har følgende prioriteringer for 2012:

Formidling

- Opprettholde et besøkstall på 110 000
- Utvikle ny basisutstilling i geologi
- Utvikle en midlertidig utstilling i samarbeid med en enhet ved UiT for øvrig
- Utvikle et utendørs QR kunnskapsprosjekt
- Utvikle handlingsplan for formidling for Polarmuseet

Anlegg og bygg

TMU skal jobbe for å sikre arealer og bygg i tråd med universitetets planer.

Samlingene

TMU skal videreføre samlingsarbeid med intern arbeidskapasitet og gjeldende Revita og samlingsplaner.

Styringsparametere for rapportering 2012

- Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for sikkerhet (KD)
- Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for bevaring(KD)
- Publikumsbesøk
 - o Antall personer
 - o Antall grupper
 - o Antall skoleklasser
- Andel av de vitenskapelige samlinger og arkiv tilgjengeliggjort på web

3.2 Plan for tildelt bevilgning

Samlet fordeling 2012 - Bevilgning kap. 260 fra Kunnskapsdepartementet					
Fakultet/enhet	Resultatbasert undervisningsbevilgning	Resultatbasert forskningsbevilgning	Strategisk forskningsbevilgning	Basisbevilgning	Samlet
Det helsevitenskaplige fakultet	109 224	33 094	50 104	272 227	464 649
Fakultet for naturvitenskap og teknologi	18 508	20 141	32 540	116 174	187 362
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning	57 151	18 206	39 352	171 832	286 542
Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi	20 413	20 824	37 182	79 604	158 022
Det kunstfaglige fakultet	9 003	221	2 335	27 375	38 934
Det juridiske fakultet	12 508	2 940	7 241	27 296	49 985
Tromsø museum - Universitetsmuséet	-	1 857	3 996	30 161	36 014
U-vett	-	136	142	10 823	11 101
Sum fagavd.	226 807	97 420	172 892	735 490	1 232 609
Sentre, fellesavdelinger og infrastruktur			30 744	613 792	644 536
Totalt UiT			203 636	1 349 282	1 877 145

I tillegg til fordelingen av midlene på kap. 260, fikk UiT i tildelingsbrevet 6,0 mill. på kap. 281, øremerket.

Kap. 281:

Øremerkete bevilgninger (beløp i 1000 kr)

Barentsinstituttet: 5 000

Nordområdestrategien, prosjektmidler for Arktisk universitet: 1 000

De øremerkete midlene til Barentsinstituttet legges inn som bevilgning til instituttet med 5,0 mill. i 2012.

De øremerkete midlene til nordområdestrategien gjennom Arktisk universitetet legges inn i bevilgningen til Administrasjonen – som er sekretariat for Arktisk universitet – til de aktuelle aktivitetene.

Arktisk universitet har i tillegg en bevilgning over kap. 260 på 4,5 mill. kr som er tatt med i hovedfordelingen i sak S 47 -11. Av disse midlene er 0,5 mill. lagt inn i bevilgningen til Administrasjonen for sekretariatsfunksjoner, mens resten er satt av til senere fordeling til samarbeidspartnere.